

Fənn : 1904 Mikroiqtisadiyyat

1 Yüksək ixtisaslı işi yerinə yetirməyə imkan verən nəzəri və praktiki hazırlığın məcmusu adlanır:

- əsas kapital
- elmi- texniki tərəqqi
- istehsal potensialı
- insan kapitalı
- təhsilin səviyyəsi

2 İş qüvvəsinin istehlak dəyəri nədədir?

- əməyin ictimai xarakterində
- əməyin keyfiyyətində
- əməyin miqdarında
- iş qüvvəsinin izafi dəyər yaratmaq qabiliyyətində
- əmək məhsuldarlığında

3 Resurslara tələb asılı olur:

- bütün sadalanan cavablar səhfdir
- həmin resursların köməyi ilə istehsal olunan məhsulun qiymətindən
- həmin resursun qiymətindən
- əvəzedici resursların qiymətlərindən
- bütün bu cavablar düzdür

4 əməyin ödənilməsinin son hədd xərcləri:

- bu əlavə işçinin cəlb edilməsində əməyə ümumi xərclərin artımıdır
- bu məhsul istehsalı həcmiminin artımında məhsul vahidinə düşən sabit xərclərin artımıdır
- bu məhsul istehsalı həcmiminin artımında məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərin artımıdır
- inhisarçı üçün mütləq qeyri-elastikdir
- bu ümumi və orta xərclər arasında fərkdir

5 əməyin qiyməti artır, əgər:

- mövcud əmək növü vasitəsilə istehsal edilən əmtəyə tələb azalacaqsa
- mövcud əməyin son hədd məhsulunun həcmi azalırsa
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti düşəcəksə
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal olunan əmtəyə tələb artacaqsa
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti qalxacaqsa

6 Tarazlı faiz dərəcəsi bərabərləşdirir

- yuxarıda göstərilənlərin hamısını
- pul kapitalına tələb və təklifi
- nominal və real faiz dərəcələrini
- istehlakı və yığıcı
- xalis və ümumi investisiyaların həcmi

7 Sabit kapital ünsürləri aşağıdakılardır

- yuxarıda sadalananların hamısında
- əmək vasitələri
- işçi qüvvəsi
- əmək cisimləri
- xammal və materiallar

8 Dəyişən kapital üsürləri aşağıdakılardır:

- iş qüvvəsi
- əmək cisimləri
- xammal və materiallar
- yuxarıda sadalananların hamısında
- əmək vasitələri

9 Tarixən kapitalın ilk formaları olmuşdur:

- sələm və əmtəə kapitalı
- məhsuldar və əmtəə kapitalı
- pul və məhsuldar kapital
- tacir və məhsuldar kapital
- tacir və sələm kapitalı

10 Yeni əmtəə istehsalına kapital qoyuluşunda gözlənilən mənfəət norması -12% -dir. Hansı faiz dərəcəsində bu qoyuluşu etmək məqsədəuyğundur?

- 14%
- 16%
- 12%
- 13%
- 10%

11 Qısamüddətli dövrdə torpağın təklifi:

- azalır
- tam qeyri-elastiklik
- vahid elastiklə xarakterizə olunur
- mütləq elastiklik
- artır

12 Torpaqda təsərrüfatın aparılmasında iştirak etmirlər:

- bütün sadalananlar iştirak edir
- torpaq sahibləri
- icarədarlar – kapitalistlər
- mzdlu işçilər
- sənaye kapitalistləri

13 Torpağın qiyməti hansı amillərdən asılıdır?

- borc faizi dərəcəsi
- rentanın həcmi
- sadalanan amillərin heç biri ilə
- bu amillərin hamısından
- torpağa tələb və təklif

14 Rentanı təbii qüvvələrin bəxşişi hesab edirdilər:

- keynsçilər
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- marksistlər
- marcanalistlər

15 Differensial renta II əlaqədardır:

- torpaq üzərində mülkiyyətin formasındakı fərqlər ilə
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə
- sahələrarası rəqabətlə

16 Differensial renta I əlaqədardır:

- sahələrarası rəqabətlə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə
- torpaq üzərində mülkiyyətin fərqləri ilə

17 əmək bazarında monopsonist rəqib firmaya nisbətən:

- çox əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- yüksək əməkhaqqı ödəyəcək və az işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və həmin miqdarda da işçilər götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və az işçilər də götürəcək

18 İstehsal amillərindən birinin qiymətinin artması nəticəsində bütün amillərə tələbin azalması göstərir:

- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- əvəzləmə effekti
- istehsal amilləri bazarında tarazlıq
- məhsul buraxılışı effekti
- xərclərin minimumlaşması

19 Faiz dərəcəsi ifadə edir:

- kapitalın məhsuldar formasını
- kapitalın dəyərini
- kapitalın həcmi
- kapitalın istehlak dəyərini
- kapitalın natural formasını

20 Kapitala investisiyaları həyata keçiriləcək, əgər:

- faiz dərəcəsi artarsa
- faiz dərəcəsi azalarsa
- mənfəət norması çoxalarsa
- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olmasa

- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olarsa

21 Sənayeləşdirmə dövründə torpağın hansı xüsusiyyəti daha üstün olmuşdu:

- torpaq üzərində mülkiyyətin forması
 faydalı qazıntıların olması
 torpağın münbitliyi
 su mənbələrinə yaxınlığı
 yerləşmə məkanı

22 Torpağa əlavə kapital qoyuluşları səbəb olur:

- differensial renta I yaranmasına
 differensial renta II yaranmasına
 inhisar rentaya
 sadalananların heç biri
 mütləq rentanın yaranmasına

23 Torpağın qiyməti.

- həmişə torpağın münbitliyindən asılıdır
 kapitallaşmış rentadan ibarətdir
 rentanın miqdarından asılı deyil
 yalnız tələb və təkliflə müəyyənləşir
 faiz dərəcəsi ilə düzmütənasibdir

24 Nəyin əsasında pul qoymaq vasitəsi kimi, torpaq sahəsinin alınması haqqında qərar qəbul edilməlidir.

- doğru cavab yoxdur
 sahənin münbitliyinin öyrənilməsi əsasında
 sahənin qiymətinin təhlili əsasında
 torpaq sahəsinin diskontlaşdırılmış dəyərinin hesablanması əsasında
 torpaq rentasının kəmiyyətinin təhlili əsasında

25 Təbii inhisara misal ola bilər:

- bütün göstərilən nümunələr təbii inhisara uyğundur
 İBM şirkəti
 OPEK təşkilatı
 "Respublika" Bankı
 şəhər metropoliteni

26 Aşağıda göstərilənlərdən hansı düzgün deyil:

- inhisarlar öz əmtəə istehsalına can atır və qiymət təyin etmək istəyirlər
 inhisarlar üçün qısamüddətli və uzunmüddətli dövrlər arasında heç bir fərq yoxdur
 eyni əmtəənin müxtəlif qiymətlərlə satışı qiymət diskriminasiyası adlanır
 inhisar şəraitində firma və sahə anlayışı eynidir
 inhisar həmişə mənfəət əldə edir.

27 əgər əmtəələr bir neçə firma tərəfindən istehsal olunursa, hansı şəraitdə inhisarı onlar daha aşağı xərclərlə istehsal edə biləcəklər?

- duopoliya
 sadə inhisar

- oliqopoliya
- təbii inhisar
- monopsopiya

28 İnhisarçı sahəyə digər firmaların daxil olması yolundakı maneələrə aid deyildir:

- yuxarıda sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün sədd hesab olunurlar
- müəyyən məhsulu istehsal etmək üçün firmaya müstəsna hüquq verən patentlər
- həmin fəaliyyət növü ilə məşğul olmağı yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları
- nadir xammal resurslarına malik olmaq
- firmanın istehsal etdiyi məhsula tələbin yüksək elastikliyi

29 Bir qayda olaraq inhisarçı bazarlarda:

- əmtəə qıtlığı mövcuddur
- qiymətlərin artmasının qarşısı bazar tələbi ilə alınır
- qiymət yüksək olduqca, mənfəət də çoxalır
- tarazlı təklifin kəmiyyəti dəyişməyir
- təklifin artması ilə son hədd gəliri çoxalır

30 İnhisarçı firma qiymət diskriminasiyası həyata keçirərsə:

- firmanın gəliri vahid qiymətə satıldığından çox olar
- doğru cavab yoxdur
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar
- topdansatış alıqları üstünlük əldə edər
- onun istehsalının həcmi azalar

31 əmtəələrin differensiallaşdırılması anlayışı dedikdə nə başa düşülür:

- doğru cavab yoxdur
- firmanın istehsal etdiyi əmtəənin konstruksiyasında dəyişiklik edilməsi
- firmanın istehsal məhsulunun istehlak kefiyyətlərinin yüksəldilməsinə çalışması
- rəqabət əmtəələrinin sırasında firmanın öz əmtəəsini fərqləndirməsi
- firmanın istehsal etdiyi məhsulların keçidinin genişləndirilməsi

32 Firma əmtəələrinin differensiallaşdırmasını həyata keçirir ki;

- istehlakçıların tələbatları daha dolğun ödənilsin
- öz mənfəətini artırsın
- istehlakçılara əmtəələrin seçimi imkanlarını asanlaşdırsın
- rəqabətin tələblərinə uyğunlaşsın
- dünya standartlarının tələblərinə uyğunlaşsın

33 İnhisarçı rəqabətin inhisarla oxşarlığı ondadır ki;

- sahədə iri firmalar fəaliyyət göstərir
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edirlər
- əmtəələrə tələbin mütləq elastikliyi mövcuddur
- firmalar sahəyə tam nəzarətedirlər
- firmalar bazar hökmürlüyünə malikdirlər

34 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı rəqabət bazarında tarazlıqla uzunmüddətli dövrdə təkamil rəqabət bazarında tarazlığın oxşarlığı ondadır ki;

- bütün cavablar doğrudur

- bazar qiymətləri son hədd xərclərinə bərabərdir
- firmalar əmtələri eyni bir qiymətə satırlar
- bazarın bərabər paylara bölünməsi mövcuddur
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər

35 Oliqopolianın təkmil rəqabətdən fərqi ondadır ki;

- onlar arasında əhəmiyyətli fərqlər yoxdur
- sahəyə daxil olmaq üçün maneələr mövcuddur
- məhsullar differensiallaşdırılmışdır
- oliqopolya şəraitində təkmil rəqabətdə olduğundan daha çox məhsul istehsal olunur
- oliqopolya zamanı daha aşağı qiymətlər müəyyənləşdirilir

36 İnhisarın mənfə xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- sadalananların hamısı inhisarların mənfə xüsusiyyətləridir.
- məhsulun qiymətinin artırılması
- xammalın qiymətinin aşağı salınması
- resur bölgüsünün qeyri-səmərəliliyi
- gəlirlərin qeyri-bərabərliyinin artması

37 Təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına nə aid deyil?

- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına aiddir
- İnsanlar arasında əmlak qeyri-bərabərliyinin təzahürünə aparır
- İnhisarların yaranma tendensiyasını doğurur
- Məhsulun differensiasiyasını nəzərdə tutmur
- Ona bazar qeyri-müəyyənliyi və risk xasdır

38 İqtisadiyyatda inhisarçı tendensiyalar nə vaxt xüsusilə güclənmişdi?

- hazırkı dövrdə
- XVIII əsrdə
- XIX və XX əsrlərin hüdudunda
- XIX əsrin birinci yarısında
- XX əsrin ikinci yarısında

39 Qeyri-təkmil rəqabət şəraitində istehsal səmərəliliyinə çatılmır, çünki:

- əmtəə alıcısının miqdarı məhduddur
- firmalar differensiasiya edilmiş məhsullar istehsal edirlər
- firmalar qiymətləri qaldırır və əmtəə istehsalı həcmi azaldırlar
- sahədə məhdud sayda istehsalçı fəaliyyət göstərir
- qiymət diskriminasiyası mövcuddur

40 Hansı sahədə inhisar ictimai mənafeələrə cavab verə bilməz?

- qaz təchizatı
- yeyinti sənayesində
- enerji təchizatı
- rabitə
- su təchizatı

41 Təbii inhisarların adilərdən fərqi:

- həmişə iqtisadi mənfəət var

- yüksək mənfəəti ola bilməz
- çox aşağı son xərcləri
- $MC = MR$ nöqtəsində tarazlıq qərarlaşmır
- son hədd gəliri məhsulun qiymətinə bərabərdir

42 İnhisarçı firmanın təklif əyrisi hansı şəkildə olur:

- şaquli əyrisi
- yüksələn əyri
- enən əyri
- üfüqi xətt
- inhisarçı firmanın öz təklif əyrisi yoxdur

43 İnhisarçı rəqabət təkmil rəqabətdən onunla fərqlənir ki:

- bütün sadalanan xüsusiyyətlər ilə
- nəinki bütün sahə, hətta ayrıca firma bazara nisbətən az məhsul çıxarır
- sahə bazarında çoxlu firmalar mövcud olur
- sahədə digər kapitalların gəlməsi üçün maneə yoxdur
- əmtələrin müxtəlifliyi mövcud olur

44 İnhisar rəqabəti şəraitində qısamüddətli dövrdə firmaların davranışı oxşardır:

- sadalanan strukturların heç biri
- oliqopolialara
- inhisarlara
- təkmil rəqabətli firmalara
- duopolialara

45 İnhisar rəqabəti şəraitində uzunmüddətli dövrdə firmaların davranışı oxşardır

- sadalanan strukturların heç birində
- oliqopolialara
- monopolialara
- təkmil rəqabətli firmalara
- duopolialara

46 Firmanın davranış strategiyası, bu:

- qiymət diskriminasiyasının həyata keçirilməsi
- rəqiblərin davranışını nəzərə almaqla qərarların qəbul edilməsi
- bazar payının saxlanmasına can atmaq
- uzunmüddətli və qısamüddətli dövrlərdə məqsədlərin koordinasiyası
- dəyişməyən qiymət siyasətinin aparılması

47 Hal-hazırkı dövrdə bazar münasibətlərinin ən geniş yayılmış tipi:

- duopoliya
- inhisar rəqabəti
- mükəmməl rəqabət
- inhisar
- oliqopoliya

48 İnhisarçı rəqabətin üstünlüyü ondadır ki:

- qiymətlər çox aşağı səviyyədə saxlanılır

- bazar nöqteyi-nəzərindən firmalar səmərəli məhsul həcmi istehsal edirlər
- məhsulların müxtəlifliyi istehlakçıların zövqlərini daha yaxşı reallaşdırmağa imkan yaradır
- təkml rəqabət firmalar arasında qızğın "qiymət müharibələrinə" aparır
- cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən resurslardan səmərəli istifadəyə səbəb olur

49 Qiymətdə liderlik modeli nə üçün xarakterikdir:

- monopsoniyalar
- oliqopoliyaya
- inhisara
- inhisarçı rəqabətə
- təkml rəqabətə

50 Firma hansı bazar quruluşu şəraitində daha çox rəqabət davranışını nəzərə almalıdır:

- monopsoniya
- təkml rəqabət
- oliqopolya
- inhisar rəqabəti
- inhisar

51 Tələb sınıq əyrisi modeli, Kurno modeli, Bertran modeli, Ştakerberq modeli – bunların hamısı davranış modelləridir:

- monopsoniyaların
- təkml rəqabətli firmaların
- inhisarların
- oliqopolyaların
- inhisar rəqabəti şəraitində firmaların

52 Dəyişən xərclər ümumi xərclərdən aşağıdakı kəmiyyət qədər fərqlənir:

- gizli xərclər
- son hədd xərcləri
- aşkar xərclər
- daimi xərclər
- orta xərclər

53 Xammal və materiallara xərclər aiddir:

- mühasibat mənfəətinə
- dəyişən xərclərə
- gizli xərclərə
- iqtisadi mənfəətə
- daimi xərclərə

54 İstehsal amillərinin alınmasına xərclərin məcmusu:

- iqtisadi mənfəətdir
- iqtisadi xərclərdir
- gizli xərclərdir
- aşkar xərclərdir
- mühasibat mənfəətidir

55 Mühasibat mənfəəti:

- iqtisadi və normal mənfəətlərin məcmusudur
- məhsul satışı və tam xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- məhsul satışı və aşar xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- məhsul satışı və gizli xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- aşkar və gizli xərclərin cəmidir

56 Firmanın mülkiyyəti olan resursların istifadəsinin alternativ xərcləri – bu :

- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir
- mühasibat xərcləridir
- iqtisadi xərclərdir
- qısamüddətli dövr üçün nəzərdə tutulmuş orta xərclərdir
- qeyri - aşkar xərclərdir

57 Orta dəyişən xərclər –bu:

- kreditlər üzrə faizin ödənişinə məsrəflər və icarə haqqıdır
- xammal, avadanlıq, nəqliyyata məsrəflərdir
- məhsul vahidinə düşən dəyişən məsrəflərdir
- məhsul vahidinə düşən ümumi məsrəflərdir
- istehsalın artımı ilə dəyişən məsrəflərdir

58 Orta sabit xərclər - bu:

- ümumi və son hədd xərcləri arasındakı fərkdir
- məhsul istehsalının mühasibat xərcləridir
- xammal, avadanlıq ,nəqliyyata məsrəflərdir
- məhsul vahidinə düşən sabit xərclərdir
- məhsul istehsalının iqtisadi xərcləridir

59 Sabit xərcləri tapmaq üçün zəruridir :

- orta və son hədd xərclərini vurmaq
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq və buraxılışın həcminə bölmək
- orta ümumi xərclərdən, orta dəyişən xərcləri çıxmaq
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq
- sabit xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq

60 Qeyri –aşkar xərclər –bu:

- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir
- istehsalın həcmnin dəyişməsilə dəyişən xərclərdir
- müəssisənin öz resurslarından istifadə edilməsi nəticəsində əmələ gələn xərclər
- mühasibat xərcləri minus iqtisadi xərclər
- istehsalın həcmi dəyişməsilə dəyişməyən xərclərdir

61 Orta xərclər – bu:

- məhsul buraxılışını kəmiyyətinə vurulmuş son hədd xərcləridir
- orta sabit və orta dəyişən xərclərin fərqidir
- dəyişən və sabit xərclərin cəmidir
- məhsul vahidinin buraxılışına düşən xərclər
- məhsul vahidinə düşmə hesabı ilə sabit xərclərdir

62 Son hədd xərcləri bərabərdir:

- sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- bir vahidə düşən məhsul buraxılışının artımı nəticəsindən sabit xərclərin artımına
- buraxılan məhsul vahidlərinin sayına vurulmuş orta ümumi xərclərə
- məhsul buraxılışı bir vahid artan halda xərclərin artımına
- məhsul buraxılışı bir vahid artan halda orta sabit xərclərin artımına

63 İqtisadi xərclər özünə daxil edir:

- aşkar və qeyri- aşkar xərclər, habelə normal və üstəlik mənfəəti
- aşkar və qeyri - aşkar xərclər, o cümlədən normal mənfəət
- aşkar xərclər, amma qeyri – aşkar xərcləri daxil etmir
- qeyri-aşkar xərclər, amma aşkar xərcləri özünə daxil etmir
- nə aşkar, nə də qeyri-aşkar xərcləri özünə daxil etmir

64 Alternativ firma nəzəriyyələrindən birinə görə sahibkarlar və menecerlərin məqsədləri eyni olur:

- səhmlərin miqdarının artırılması
- firma həcmının maksimallaşdırılması
- satışdan gəlirin maksimallaşdırılması
- mənfəətin maksimallaşdırılması
- istehlakçı tələbatının maksimum ödənilməsi

65 Həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsində əsas problem budur:

- alıcı üstünlükveriminin hesablanması
- son hədd xərclərinin hesablanması
- mənfəətin bölüşdürülməsi
- firma işçilərinin artırılması
- son hədd gəlirlərinin hesablanması

66 Firmanın inkişafının daxili mənbəyi deyil:

- bütün sadalananlar
- firmanın öz resursları
- qiymətli kağızların əlavə buraxılışından vəsait
- borc vəsaitləri
- firmaların birləşməsi

67 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- menecment
- biznes
- kommersiya
- sahibkarlıq
- marketinq

68 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- kommersiyadır
- sahibkarlıqdır
- marketinqdir
- menecmentdir
- biznesdir

69 Kapitalın hərəkətinin III mərhələsi:

- Ə- Ə1
- P – Ə
- ... İ ...
- ...Ə1 – P1
- P – P1

70 Kapitalın hərəkətinin II mərhələsi:

- Ə- Ə1
- P – Ə
- ... İ ...
- Ə1 – P1
- P – P

71 Sənaye kapitalının hərəkəti hansı formadan başlanır:

- adları çəkilənlərin heç biri ilə
- əmtəə
- pul
- məhsuldar
- kapitalın fəaliyyət göstərdiyi sahədən asılıdır

72 Kapitalın dövriyyəsi - bu:

- pul kütləsinin dövrəni
- sənaye kapitalının dövrəninə daim təkrar olunması
- kapitalın pul formasında əmtəə formasına çevrilməsi
- investisiya prosesi
- əmtəənin reallaşdırılması və mənfəətin götürülməsi

73 Sənaye kapitalının belə forması mövcud deyil:

- yuxarıda adları çəkilən bütün formalar mövcuddur
- məhsuldar
- qeyri-məhsuldar
- əmtəə
- pul

74 əsas kapitalla aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- istehsalat binaları
- qurğular
- avadanlıqlar
- yanacaq

75 Dövriyyə kapitalına aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- xammal
- qeyri-istehsal binaları
- iş qüvvəsi
- materiallar

76 İntestisiyaların ödənmə (geri qayıtma) müddətini hesablamaq üçün investisiya məbləğini bölmək lazımdır:

- illik mənfəətə
- mənəvi aşınma məbləğinə
- fiziki aşınma məbləğinə
- illik amortizasiya + illik mənfəət
- illik amortizasiya

77 Hərəkətin birinci mərhələsində kapital funksional formasına görə hansı kapitalla çevrilir:

- pul kapitalına
- dövriyyə kapitalına
- əmtəə kapitalına
- əmtəə və pul kapitalına
- məhsuldar kapital ünsürlərinə

78 Avadanlığın aşınması artdıqca amortizasiya fondu:

- əvvəlcə azalacaq, sonra isə artacaq
- dəyişilməyəcək
- azalmayacaq
- artacaq
- əvvəl artacaq, sonra azalacaq

79 İstehsal olunmuş məhsulun əsas və dövriyyə kapitalına nisbəti ifadə edir:

- əmək məhsuldarlığını
- amortizasiya normasını
- kapitalın son hədd məhsulunu
- fondverimini
- fondtutumunu

80 Diskontlaşdırılmış dəyər niyə hesablanır:

- bütün yuxarıda sadalananlar üçün
- amortizasiya normasını hesablamaq üçün
- müxtəlif vaxtlarda baş verən hərcləri və nəticələri müqayisə etmək üçün
- əsas və dövriyyə kapitalı arasındakı nisbəti aydınlaşdırmaq üçün
- kapitalın dövriyyə sürətini ölçmək üçün

81 Nə üçün menecerlər satışdan gəliri maksimumlaşdırmağa çalışırlar:

- bu onlara alıcıların mənafeələrini nəzərə almağa imkan verir
- firmanın öz resurslarını artırmaq üçün
- mənfəətin bölünməyən hissəsini artırmaq üçün
- bu mülkiyyətçilərin maraqlarını daha dolğun ödəməyə imkan verir
- bu onların qazancını, həmçinin statusunu artırır

82 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinə kimlərin mənafeələrini aid etmir:

- bütün sadalananların marağını daxil edir
- fəhlələrin
- fərdi sahibkarların
- menecerlərin

- səhmdarların

83 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
 şaquli inteqrasiya
 daxili artım
 diversifikasiya
 üfüqi inteqrasiya

84 Konsern – firma təşkilinin əsas forması olmaqla aşağıdakı yollarla yaradılır:

- udulma
 diversifikasiya
 üfüqi inteqrasiya
 daxili artım
 əks-mərkəzləşdirmə

85 X.Saymonun təklif etdiyi davranış nəzəriyyəsinin əsas anı hesab olunur:

- adları çəkilənlərin heç biri ilə
 hüquq və vəzifələrin dəqiq bölgüsü
 vaxt məhdudiyətinin təyin edilməsi
 güzəşt məharəti
 büdcə məhdudiyətinin tətbiq edilməsi

86 Mikroiqtisadi təhlildə istehsal elədikdə nə başa düşülür:

- texnoloji proseslərin cəmidir.
 istehsal ehtiyatlarının nemətə çevrilməsi prosesi;
 maddi nemətlərin yaradılması prosesidir;
 ehtiyatların məhdudluğu probleminin həll edilməsi vasitəsidir;
 bazar tələbinə cavab verə bilən nemətlərinin yaradılması prosesidir;

87 Texnoloji səmərəlilik nədir?

- istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsulu;
 mövcud istehsal ehtiyatlarından istifadə olunması texnologiyası;
 istehsalda işçilərin maşınlarla əvəz olunmasının ən yaxşı üsulları;
 verilmiş buraxılış həcmnin təmin edilməsi üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uyğunlaşdırılması;
 hazırda ən yeni texnologiyaların tətbiqi;

88 əsas kapitalın dövriyyəsinə aid olmayanı göstərin:

- diskontlaşdırma
 fiziki aşınma
 mənəvi aşınma
 amortizasiya
 investisiya

89 əsas kapitalın dəyərinin istifadə olunan əmək ehtiyatlarının sayına nisbəti nəyi göstərir?

- əmək məhsuldarlığını
 illik amortizasiyanı
 fondverimini
 amortizasiya norması

- əməyin fondyora yüklənməsini

90 Hazır məhsul istehsal edən firmanın tikiş fabrikinə alması nəyə misaldır.

- əksmərkəzləşdirmə
 Üfüqü inteqrasiya
 şaquli inteqrasiya
 daxili artım
 diversifikasiya

91 Qida məhsulları istehsal edən müəssisənin parfumeriya fabriki və məişət kimyası vasitələri istehsal edən müəssisə ilə birləşməsi nəyə aiddir:

- diversifikasiya
 şaquli inteqrasiya
 Üfüqü inteqrasiya
 daxili artım
 əksmərkəzləşdirmə

92 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
 qeyri-sabitlik
 idarəetməyə az xərclərin olması
 reklama az xərclərin çəkilməsi
 bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir

93 Firmanın kapitalının müxtəlif sahələrə qoyulması və çoxprofilli istehsalın yaradılması belə adlanır:

- Kooperasiya edilmə
 Kapitalın diversifikasiyası
 Səhmləşdirmə
 Sahibkarlıq fəaliyyəti
 Mülkiyyətin özəlləşdirilməsi

94 Marketing termini ilk dəfə nə vaxt və harada meydana gəlib?

- XX əsrin sonunda İtaliyada
 XX əsrin əvvəllərində ABŞ-da
 XX əsrin ortalarında Böyük Britaniyada
 XX əsrin ortalarında Fransada
 XIX əsrin sonunda Almaniya

95 İntestisiyaların təkrar istehsal strukturu göstərir:

- investisiyaların fəal və passiv elementləri arasında nisbəti
 başa çatmış və başa çatmamış tikintilər arasında nisbəti
 investisiyaların sahələr üzrə bölgüsünü
 investisiyaların regionlar üzrə bölgüsünü
 ümumi və xüsusi investisiyalar arasında nisbəti

96 Xalis investisiyalar və amortizasiyanın cəmi:

- diskontlaşdırılmış dəyərdir
 əsas kapitaldır
 dövriyyə kapitalıdır

- ümumi investisiyalardır
- mənəvi aşınmadır

97 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- sabitlik
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- kütləvi istehsal məsrəflər
- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir

98 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
- biznes
- kommersioniya
- sahibkarlıq
- marketinq

99 Boumol və Uilyamson hansı nəzəriyyənin müəllifləridir:

- çoxməqsədli nəzəriyyə
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- həcmi maksimumlaşdırılması nəzəriyyəsi
- izafi dəyər nəzəriyyəsi

100 Menecer nəzəriyyəsinə əsaslanaraq firma satışın həcmi maksimumlaşdırmağa üstünlük verir:

- oliqopoliya şəraitində
- qısamüddətli dövrdə
- uzunmüddətli dövrdə
- həmişə
- inhisarçılıq şəraitində

101 Son faydalılığın azalması prinsipi adlanır:

- Qossenin birinci qanunu
- əvəzləmə effekti
- dəyər qanunu
- gəlir effekti
- Qiffen paradoksu

102 Yutil – bu şərti vahid əks etdirir:

- əvəzləmə səmərəsinin həcmi
- büdcə məhdudluğu həcmi
- tələbatın ödənilməsi dərəcəsi
- ümumi və son məhsuldarlığın nisbəti
- gəlir effektinin həcmi

103 İstehlakçı davranışı qaydası başqa cür adlanır:

- dəyər qanunu
- Qiffen paradoksu
- Qossenin birinci qanunu

- Qossenin ikinci qanunu
- tələb qanunu

104 Fərqsizlik əyrisi – bu əyri:

- aşağı keyfiyyətli əmtəələrə tələbi
- bərabər miqdarda iki nemətin
- əmtəələr dəstəsinin faydalılığının bərabər səviyyəsi
- istehlakçı gəlirlərin bərabər səviyyəsi
- əmtəələrin qiymətlərinin bərabərliyi

105 Fərqsizlik əyriləri konsepsiyasını işləyib hazırlamışdı:

- İ. Bentam
- K.Menger
- B.Pareto
- L. Valras
- C.Hiks

106 Bütçə xəttinin yerdəyişməsi yaranır:

- bu məhsulların qiymətinin artmasında
- əmtəələrdən birinin qiyməti azaldıqda
- son faydalılıq dəyişildikdə
- ümumi faydalılıq dəyişildikdə
- gəlirin həcmi dəyişildikdə

107 əmtəələrdən birinin qiyməti dəyişildikdə:

- fərqsizlik əyrisi dəyişilir
- bütçə xəttinin mailliyinin dəyişilməsinə səbəb olur
- bütçə xətti sağa dəyişilir
- bütçə xətti sola dəyişilir
- bütçə xəttinə təsir etmir

108 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
- zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin–kindən azdır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır
- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

109 əgər son faydalılıq mənfəi olarsa ümumi faydalılıq:

- mənfəi olur
- artır
- dəyişməz qalır
- nisbətən zəif artır
- azalır

110 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
- ümumi və son faydalılıq arasındakı fərqi
- ümumi faydalılığı

- son faydalılığı
- öz gəlirini

111 Son hədd faydalılığının azalması qanunu - bu o deməkdir ki, ümumi faydalılıq:

- dəyişmir
- artan sürətlə azalır
- yavaş sürətlə azalır
- yavaş sürətlə artır
- artan sürətlə artır

112 Fərqsizliklər əyrisinin vəziyyəti və mailliyi izah olunur:

- əvəzedici əmtələrin qiymətləri ilə
- alınan əmtələrin qiymətləri ilə
- istehlakçı gəlirlərin miqdarı ilə
- istehlakçının üstünlükverimləri ilə
- əmtələrin qiymətləri və istehlakçının gəlirləri ilə

113 əgər istehlakçı büdcə xətti ilə həddə çatmış üçbucaq daxilindəki nöqtədə təmsil olunan kombinasiyanı seçərsə, o

- öz gəlirini tam istifadə etmir
- gəlirinin imkan verdiyindən çox əmtəə almaq istəyir
- bütün gəliri əmanətlərə xərcləyir
- faydalılığı maksimallaşdırır
- istehlakçı tarazlığı vəziyyətində olur

114 . İstehlakın ödənilməsi səviyyəsinin dəyişilməzliyi şəraitində X nemətindən istifadənin bir vahid artırılması üçün Y nemətindən imtinanın – bu:

- düzgün cavab yoxdur
- Y nemətinin son faydalılığı
- X nemətinin son faydalılığı
- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd norması
- X və Y nemələrinin ümumi faydalılığı

115 Engel əyrisi göstərir:

- fərqsizlik əyriələrinin məcmusunu
- istehlakçının gəlirləri ilə aldığı əmtələrin miqdarı arasındakı nisbəti
- istehlakçının pul gəlirləri ilə aldığı əmtələrin keyfiyyəti arasındakı nisbəti
- istehlakçının tarazlıq vəziyyəti
- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd faydalılığını

116 koordinalist faydalılıq nəzəriyyəsinin ordinalist nəzəriyyədən fərqi:

- bütün göstərilənlər doğrudur
- modellərdən istifadə edilməməsidir
- fərdi istəklərin nəzərə alınmamasındadır
- faydalılığın kəmiyyətinin müəyyənləşdirilməsini mümkün hesab etməsidir
- faydalılığın maksimumlaşdırılması şərtlərini öyrənmir

117 Üstünlükvermənin tranzitivlik aksiomu fəaliyyət göstərsə, istehlakçının fərqsizlik əyriyələri:

- kəsişə bilməzlər

- şaquli ola bilməz
- üfui ola bilməz
- müsbət meyilli ola bilər
- mənfi meyilli ola bilməz

118 Aşağıkefiyyətli adlanan nemət:

- səmərəsiz texnologiya əsasında istensial edilləndir
- istenlak xassələrinin aşağı səviyyəli olması ilə səciyyələnir
- istenlakçının sağlamlığına ziyan vurur
- bazar qiymətlərindən aşağı qiymətə satılır
- istenlakçının gəlirinin artması ilə ona tələbin azalması ilə səciyyələnir

119 Nemətlər dəsti istehlakçı üçün optimal olur, əgər:

- son hədd faydalılığı maksimumdur
- istehlakçının əldə etdiyi faydalılıq əmtəə dəstlərinin dəyərindən çoxdur
- verilmiş gəlir səviyyəsində istehlakçının maksimum faydalılıq əldə etməsi təmin edilir
- nemətlərin əvəzlənməsinin son hədd norması onların qiymətlərindən aşağıdır
- istehlakçının büdcəsindən xərclər minimaldır

120 Qiymət-istehlak xətti birləşdirir.

- doğru cavab yoxdur
- əmtəələrdən birinin qiymətinin dəyişməsi zamanı istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- gəlirlərin müxtəlif səviyyəsində istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- fərqsizlik ayrılıqlarının kəsişmə nöqtələrini
- büdcə xətlərinin kəsişmə nöqtələrini

121 Son hədd faydalılığının azalması prinsipi şəraitində nemətlərin istehsalının artması;

- son hədd faydalılığını azaldar və nəticədə ümumi faydalılığı azaldar
- doğru cavab yoxdur
- ümumi faydalılığın kəmiyyətinin mənfi qiymət almasına səbəb ola bilər
- ümumi faydalılığı azaldır
- son hədd faydalılığını azaldar, ümumi faydalılığı isə artır

122 Bazar iqtisadiyyatının subyektini kimi dövlət hansı rolunu oynayır?

- resursların mülkiyyətçisidir
- bütün sadalananlar
- iqtisadiyyatın tənzimlənməsi həyata keçirir
- istehlakçidir
- istehsalçidir

123 Bazarın tənzimləyici funksiyası ibarətdir:

- istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- bazar iştirakçılarının zəruri informasiyanı verməkdən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- İstehsal sahəsi ilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

124 Bazarın inteqrasiyaedici funksiyası ibarətdir:

- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

- istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

125 Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

- istehsal sahələrlə itehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
- istehsalçıların məsrəfli azaltmağa, ueni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- əmtə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

126 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkişafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- sosial bazar təsərrüfatı
- sadalanlardan heç biri
- bütün sadalananlar
- korporativ iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat

127 Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
- bütün sadalananlar
- inkişaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq
- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq
- sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq

128 Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

- firmadaxili
- xarici iqtisadi
- büdcə-vergi
- kredit-pul
- inzibati

129 Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

- tələb və təklifin dəyişiklikləridir
- maddi nemətlər və xidmətlərdir
- əmək bölgüsüdür
- əmtəələrin və pulun hərəkətidir
- adları çəkilənlərdən heç biri

130 Sadə əmtə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

- insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması
- içtimai əmək bölgüsü
- istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət
- maddi əməyin üstünlüyü
- əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi

131 İçtimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- bütün göstərilənlərdən
- istehsal istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- tələb və təklif tarazlaşdırılması
- rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq
- köhnəlmiş istehsalların bağlanmasına təsir etmək

132 əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

- sadalanan heç biri
- ictimai əmək bölgüsü
- istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması
- istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı
- sadalanan hamısı

133 İctimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı
- əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı
- natural, əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı
- natural, əmtəə (bazar), kapitalist təsərrüfatı
- natural, planlı-amirlik təsərrüfatı, sosialist təsərrüfatı

134 Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövranı modelinə daxil edilmişdir?

- iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
- valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
- pul bazarı və resurslar bazarı
- resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
- informasiya bazarı və istehlak bazarı

135 Bu bazar iqtisadiyyatının subyektidir:

- bütün sadalananlar subyektidir
- dövlət
- ev təsərrüfatları
- firmalar
- bütün sadalananlar subyektidir deyil

136 Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

- sadalananlardan heç biri
- ev təsərrüfatı
- firma
- dövlət
- bank

137 əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

- dövlət
- bank
- sadalananlardan heç biri
- ev təsərrüfatı
- firma

138 Bazar:

- sadalanan hamısı
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmu
- tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri
- satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
- sadalanlardan heç biri

139 Hansı təsdiq əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

- əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsası
- əmtəə istehsalı əmək bölgüsü ancaq mövcud olduğu üçün mövcuddur.
- əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı mübadiləsiz mümkün deyil.
- əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.

140 Aşağıdakı baxışlardan natural təsərrüfatı düzgün səjiyyələndirməyəni göstərin.

- ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir.
- natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir.
- natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur.
- natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır;
- istehsal qapalı xarakter daşıyır.

141 Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- sadalanların heç biri
- natural təsərrüfat
- əmtəə təsərrüfatı
- kapitalist təsərrüfatı
- planlı təsərrüfat

142 Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- bütün sadalananlardır
- əmtəə istehsalıdır
- natural istehsalıdır
- rəqabətdir
- tələb və təklifdir

143 Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- istehsalçıların müstəqilliyi
- istehsalçıların təcrid olunması
- istehsalçıların ixtisalaşması
- ilkin kapital yığılı
- iqtisadi mənafeələr

144 Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- borc kapitalı
- əsas kapital
- dövriyyə kapitalı
- ticarət kapitalı

- sənaye kapitalı

145 Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

- bazar iştirakçlarına zəruri informasiyaların çatdırılması
 əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsinə təmin etmək
 həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
 xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi
 əmtələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənəndirilməsi

146 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 2003-cü il
 2001-ci il
 1995-ci il
 1998-ci il
 1993-cü il

147 İri müəssələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri şərt nədir:

- həmin müəssisələrin fəaliyyətinin rentabelliyyətinin müəyyənəndirilməsi
 onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənəndirilməsi
 onların dinamik inkişafının təmin edilməsi
 iri müəssələri özəlləşdirmək lazım deyil.
 onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətə çevrilməsi

148 Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- fundamental elm
 ekoloji təhlükəsizlik
 tarixi abidələrin mühafizəsi
 təhsil
 bank sahəsi

149 İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemi
 resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemi
 təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemi
 işsizlik problemi
 inflyasiya problemi

150 İstehsal imkanların əyrisi üzərində resursların tam istifadəsinin göstərir istənilən

- düz cavab yoxdur
 istehsal imkanların əyrisindən yuxarı olan nöqtə
 istehsal imkanların əyrisindən aşağı olan nöqtə
 İstehsal imkanların əyrisi üzərində olan nöqtə
 0 –dən başqa nöqtələr

151 İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- o biri məhsulun istehsalı dayandırılır
 qəbirlər artır
 o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür.
 o biri məhsulun istehsalı artır.

- o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır.

152 Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ qiymətliliyi əks olunur:

- təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər
 təqaüdün miqdarı
 təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı
 orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
 tələbənin saxlanması valideynlərin çəkdiyi xərclər

153 Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- resurslara mülkiyyətin formaları
 formasiya yanaşması
 istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri
 iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi
 iqtisadiyyatda ETT-nin rolu

154 Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- içtimai işə
 pərakəndə ticarət
 kənd təsərrüfatı
 avtomobil istehsalı
 kömür hasilatı sənayesi

155 Xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
 müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
 xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
 xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması
 istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı

156 Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

- bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil
 kooperativ mülkiyyət
 tam yoldaşlıq mülkiyyəti
 məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti
 səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

157 Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

- bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir
 özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması
 fond bazarının yaradılması
 iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü
 özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilməsi

158 İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- sosial-institusional
 marksizm
 neokeynsçi

- neolibereal
- monetarist

159 Hansı deyim doğru deyil?

- Rəqabət mahiyyət etibarilə mütərəqqidir
- İnhisar həmişə qiyməti qaldırır
- Təkmil rəqabət qeyri-təkmildən daha səmərəlidir
- İnhisar alıcının seçim azadlığını məhdudlaşdırır
- Oliqopoliya qeyri-təkmil rəqabət növüdür

160 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- İnhisarçı firma öz mənfəətini maksimallaşdırmağa çalışır
- İnhisar şəraitində resurslar səmərəli bölünür
- İnhisarçı firmanın tələb əyrisi son hədd gəliri əyrisindən yuxarıda yerləşir
- İnhisarçı firmanın tələb əyrisi mənfəət maillikli olur
- İnhisar şəraitində «firma» və «sahə» anlayışları eynidir

161 Hansı rəqabət strukturu şəraitində firma uzunmüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edə bilər?

- Oliqopsoniya
- Təkmil rəqabət
- İnhisarçı rəqabət
- İnhisar
- Oliqopoliya

162 Nə oliqopoliyanın səciyyəvi xüsusiyyəti deyil?

- Sadalananların hamısı oliqopoliyanın əlamətləridir
- Sahəyə daxil olmaq müxtəlif maneələrlə məhdudlaşdırılıb
- Oliqopolist firmanın istehsal həcmi sahənin ümumi təklif həcminə təsir edir
- Sahədə bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir
- Oliqopoliyalar yalnız eyni növ məhsul istehsal edirlər

163 Təbii inhisar üçün xarakterik deyil:

- bütün sadalananlar təbii inhisarlar üçün xarakterikdir
- yüksək ilkin kapital qoyuluşu
- yüksək sabit xərclər
- aşağı son hədd xərcləri
- onun məhsuluna aşağı tələb

164 İnhisarçı firma üçün tələb qrafiki və son hədd gəliri qrafiki necə yerləşmişlər?

- qrafiklər paraleldir
- tarazlıq nöqtəsində kəsişirlər
- üst-üstə düşür
- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən yuxarıdan keçir
- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən aşağıda keçir

165 İnhisarçı firmanın son hədd xərcləri adətən məhsulun qiymətindən aşağı olur, ona görə ki;

- son hədd xərcləri orta xərclərdən çoxdur
- əmtənin qiyməti maksimaldır
- qiymət son hədd gəlirindən aşağıdır

- qiymət son hədd gəlirindən yuxarıdır
- son hədd xərcləri orta xərclərdən aşağıdır

166 Aşağıdakı müddələrdən hansı doğrudur:

- tələb əyrisi inhisar üçün həmişə üfüqidir
- inhisarlar qiymətin aşağı düşməsinə can atır
- inhisar həmişə istehsal üçün qiymət üzrə elastik olan əmtəəni seçir
- inhisar özünün yüksək səmərəliliyi müqabilində yüksək mənfəət əldə edir
- inhisar ümumi mənfəətini qiymət ayrı-seçkiliyi tətbiq etməklə artırabilir

167 Oligopolin əlamətlərinə aşağıdakılar aid deyil:

- oligopolist firmalar yekcins məhsullar buraxır
- oligopolist firmalar rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına üstünlük verirlər
- sahədə bir neçə iri firmalar üstün yer tuturlar
- hər firmanın istehsal həcmi o qədər yüksəkdir ki, bütün sahənin təklifinə təsir edə bilər
- oligopolin məhsuluna tələb əyrisi inhisar şəraitindəki tələb əyrisinə bənzəyir

168 İkinci növ qiymət diskriminasiyası o deməkdir ki;

- qiymətlər əmtəənin keyfiyyətindən asılı olaraq dəyişir
- əmtəənin müxtəlif hissələri müxtəlif alıcılara müxtəlif qiymətlə satılır
- qiymətlər alınan əmtəənin miqdarından asılı olaraq fərqlənir
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

169 Üçüncü növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki,

- qiymətlər əmtəələrin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- müxtəlif əmtəə vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır
- alınan müxtəlif əmtəələrin miqdarından asılı olaraq qiymətlər fərqlənir
- alıcıların ayrı-ayrı kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verir
- qiymətlər tələbin elastikliyindən asılı olaraq dəyişir

170 Birinci növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki:

- qiymətlər əmtəənin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- əmtəələrin müxtəlif vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır
- qiymətlər alınan əmtəələrin miqdarından asılı olaraq fərqlənir
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

171 Kartel nədir?

- xeyli firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazarın növü
- eyni əmtəələr istehsal edən iki rəqib firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu
- müxtəlif əmtəələr sataraq rəqabət aparan firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu
- bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar tipi
- qiymətlər üzərində nəzarət məqsədilə istehsal həcminin məhdudluğu üzrə sazişə gəlmiş firmalar qrupu

172 Bu hallardan hansı inhisarçı rəqabətə uyğundur?

- şəhərdə bir neçə super-marketlər
- bazarda telekommunikasiya xidmətləri göstərən vahid firma fəaliyyət göstərir
- çoxlu miqdarda fermerlər bazarda eyni qiymətlə kartof təklif edirlər

- bazarda çoxlu miqdarda satıcılar nisbətən oxşar qiymətlərlə ayaqqabı təklif edirlər
- avtomobil şinləri bazarında bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir

173 Reklam üçün yüksək xərclər hansı rəqabət quruluşuna xasdır?

- duopoloya
- təkml rəqabət
- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət
- inhisar

174 Oliqopoliya məfhumunu ilk dəfə kim işlətmişdir:

- K.Marks
- Edvard Çemberlin
- Oqyusten Kurno
- Cohan Robinson
- Con Qelbreyt

175 Sahədə fəaliyyət göstərən firmalar hansı rəqabət quruluşunda bir-birindən daha çox asılıdırlar?

- monopsoniya
- təkml rəqabət
- inhisar
- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya

176 əmtənin qiyməti onun istehsalının son hədd xərclərindən yüksək olur:

- əmtənin əvəzedicisi mövcuddur
- əmtəyə tələb elastikdir
- əmtəyə tələb qeyri-elastikdir
- əmtə istehsalı təkml rəqabət şəraitində həyata keçirilir
- əmtə istehsalı qeyri-təkml rəqabət şəraitində həyata keçirilir

177 Hansı müddəa düzdür:

- inhisarçı rəqabət şəraitində eynicinsli məhsullar istehsal olunur
- təkml rəqabətə nisbətən oliqopolik bazarda qiymətlər daha az sabitdir
- əgər oliqopolist firma məhsulun istehsal həcmi və ya qiyməti dəyişərsə bu rəqib firmaların mənfəətinə və satışın həcminə təsir edir
- oliqopolist firmaların rəqabəti daha çox qiymətlə, nəinki qeyri-qiymət vasitələrlə həyata keçirilir
- inhisarçı rəqabət şəraitində firma həmişə iqtisadi mənfəət əldə edir

178 Hansı müddəa düzgün deyil?

- inhisarçı rəqabət şəraitində məhsulun differensiasiyası mövcuddur
- təkml rəqabət bazarında firmalar daha çox müxtəlif əmtəələr təklif edir, nəinki inhisarçı rəqabət şəraitində
- oliqopoliya şəraitində firma davranışının daha dəqiq modeli tələbin “sınıq” əyrisi modeli hesab olunur
- inhisarçı rəqabət şəraitində resurslardan istifadənin səmərəliliyinə nail olunmur
- oliqopoliya və inhisar rəqabəti şəraitində istehsalın həcmi aşağı, qiymətlər isə yuxarı olur, nəinki təkml rəqabət şəraitində

179 Təsdiq olunanlardan hansı doğrudur:

- inhisarçı rəqabətdə məhsulun differensiasiyası yoxdur

- oliqopolik bazarda təkmil rəqabət  raitind n fərqli olaraq qiymətlər daha az dayanıqlıdır
- firma inhisar rəqabəti  raitind  h mi e iqtisadi mənfəət əldə edir
- oliqopolya  raitind  resursların səmərəli b lg s n  nail olunur
- inhisar r qab tind  istehsal səmərəliliyinə nail olunmur

180 Tələb əyrisinin sınıq  ekli oliqopolist firma  c n mütləq güman olunur:

- ki, firma  z məhsullarının qiymətini dəyişdirir
- son hədd gəliri əyrisində qırılma
- son hədd xərcləri əyrisində qırılma
- ki, əmtənin qiyməti son hədd gəlirindən yuxarı ola bilməz
- ki, firmanın davranışı optimaldır

181 Aşağıdakı müddəalardan hansı doęru deyildir:

- bütün t sdiql r s hfidir
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olanda inhisar  z gəlirini maksimallaşdırır
- dövlət tərəfindən təbii inhisarlara nəzarət zəruridir
- inhisar  c n tələb əyrisi h mi e üfüqidir
- bütün t sdiql r doęrudur

182  stehlak ının əlavə qazancını bütünlükdə mənimsəyən firma:

- yüksək gəlirin maksimulla dırılmasına çalışır
- bazarı inhisarla dırır
- maksimum yüksək qiymətlə satır
- təkmil qiymət diskriminasiyası həyata keçirir
- bazarın seqmentl m sini həyata ke iri

183 Bazarın inhisarla ması zamanı rifahın xalis itkiləri a ağıdakında təzahür edir:

- inhisar ılıęın təklifi mütləq qeyri- elastikliyidir
- inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır v  inhisar ının təklifi rəqabət t klifind n aşağıdır
- inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır v  inhisar ının təklifi rəqabət t klifind n yüksəkdir
- inhisarla dırma məhsul qıtlıęının yaratmasını  rtl ndirir
- inhisarla dırma məhsul artıqlıęının yaratmasını  rtl ndirir

184 Təbii inhisar dövlət tərəfindən tənzimlənməlidir,cinsi əks halda:

- firma itkilərlə  zl  ec k
- ehtiyatların soyęunuluqla istifadəsi boş verə bilər
- təklif optimal h cmd n az olacaq
- başqa firmalar sah y daxil ola bilməyəcək
- məhsul artıqlıęıba  verəcək

185  stehsal həcminin artması ilə inhisarlar  c n qa ırmazdır:

- onların məhsullarının qiymətinin yüksəlməsi
- onların mənfəətinin artması
- onların ümumi gəlirlərinin azalması
- onların son hədd gəlirinin azalması
- onların son hədd xərclərinin azalması

186 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı bazarda tarazlıq o deməkdir ki;

-  mt l r təkmil rəqabət  raitind  olan qiymətlərə satılır

- əmtəələr son hədd xərclərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd gəlirlərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərindən yüksək qiymətə satılır
- əmtəələr orta xərclərə bərabər qiymətə satılır

187 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar üçün əsas rəqabət obyektı:

- firmanın reklam kompaniyaları
- əmtəənin qiyməti və bazar payı
- əmtəənin kefiyyəti və onun qiyməti
- bazar payı və satışın həcmi
- satışın həcmi və əmtəənin kefiyyəti

188 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar qısamüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edərlərsə, bu o deməkdir ki, uzunmüddətli dövrdə:

- bazarda firmaların sayı azalacaq
- onların əldə etdiyi iqtisadi mənfəət artacaq
- firmalar daha aşağı son hədd xərcləri ilə istehsal edəcəklər
- bazarda firmaların sayı artacaq
- bazarda əmtəələrin qıtlığı yaranacaq

189 Oliqopolik sahə lider firmanın mövcudluğu ilə səciyyələnərsə, bu zaman;

- autsayder firmalarının qiyməti lider firmanın qiymətlərindən xeyli aşağı olur
- autsayder firmalar mənfəət əldə etmir
- sahədə "qiymət müharibəsi" baş verir
- yalnız lider firmanın mənfəəti maksimumlaşır
- autsayder firmalar qiymətlərini lider firmanın qiymətlərinə uyğunlaşdırırlar

190 Bertranın duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- firmaların buraxılışının həcmi əvvəlcədən veriləndir
- firmaların məhsulları bircinsdir
- firmalar mənfəətin maksimumlaşdırmasına yönəlmişlər
- qərarların birgə qəbul edilməsi qaydası
- qiymətlər əvvəlcədən veriləndir

191 Kurnonun duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- firmalar kartel müqaviləsi bağlayırlar
- firmaların son hədd xərcləri bərabərdir
- firmaların məhsulları bircinslidir
- firmaların buraxılışlarının həcmi əvvəlcədən veriləndir
- qiymətlər əvvəlcədən veriləndir

192 Kartel yaranması ehtimalı o zaman böyük olar ki, bu zaman:

- firmalar istehsal xərclərinin kəmiyyətinə görə çox az fərqlənirlər
- firmaların məhsulları daha çox fərqlənir
- tələb daha yüksək tempə artır
- bazar elastikliyi daha yüksək olur
- bütün göstərilənlər doğrudur

193 Oyunlar nəzəriyyəsi aşağıdakı ehtimal üzərində qurulur:

- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər
- firma öz rəqiblərinin strategiyasını nəzərə almır
- hər bir firma öz sahəsində lider olmağa çalışır
- hər bir firma öz rəqiblərinə davranışının rüşional olduğunu hesab edir
- firmalar həmişə razılaşmasını rəqabətdən üstün tuturlar

194 İnhisar şəraitində qiymətlərin artması bu səbəbdən saxlanılır:

- inhisar şəraitində qiymətlərin artması heç nə ilə məhdudlanmamışdır
- resurslara qiymətlərin artması
- əmtələrin defisiti
- alıcılıq qabiliyyətinin məhdudluğu
- qiymət diskriminasiyası

195 Antiinhisar qanunvericiliyinin başlıca məqsədi:

- büdcəyə vergi daxil olmalarını artırmaqdır
- istehlakçıların hüquqlarını qorumaqdır
- bazarda rəqabət şərtlərini saxlamaqdır
- aşağı qiymətlərin təyin edilməsidir
- kiçik biznesə yardım etməkdir

196 əgər təkmil rəqabətli bazarda fəaliyyət göstərən firma öz məhsulunun təklifinin azalırsa, onda bu:

- bazarda əmtəə artıqlığına səbəb olar
- əmtəənin bazar qiymətinin azalmasına səbəb olar
- əmtəənin bazar qiymətinin yüksəlməsinə səbəb olan
- bazarda əmtəə defisitinə səbəb olar
- bazara heç cür təsir köstərməz

197 Hər bir məhsul vahidini eyni qiymətə satan inhisar- bu:

- oliqopolyadır
- sadə inhisardır
- təbii inhisardır
- dövlət inhisarıdır
- mönopsioniyadır

198 Bütün birləşmiş firmaların öz kommersiya və istehsal müstəqilliyini itirdiyi inhisar forması- bu:

- sadalananlardan heç bir
- kartellidir
- sindikattır
- trestdir
- konserndir

199 İstehsal səmərəliliyi təxmin edir:

- alıcıların bütün tələbatları ən yaxşı halda ödənilir
- cəmiyyətin resursları elə bölünüb ki, hansı ki, ictimai tələbatların ödənilməsini maksimallaşdırır
- cəmiyyət üçün zəruri olan hər bir əmtəə ən bahalı üsulla istehsal olunur
- bütün firmalar tarazılı vəziyyətdə olur
- bütün firmalar iqtisadi mənfəət alır

200 Təkmil rəqabətli firma üçün qısamüddətli dövrdə əmtəənin qiyməti bərabərdir:

- sabit xərclər
- son hədd gəlirinə və orta gəlirə
- orta xərclərə
- son hədd xərclərinə
- orta xərclər + iqtisadi mənfəət

201 Təkmil rəqabətli bazarda iqtisadi mənfəət:

- daima yeri var
- uzunmüddətli dövr ərzində ola bilməz
- mühasibat mənfəəti ilə üst-üstə düşür
- əgər ümumi xərclər firmanın ümumi gəlirindən çox olarsa ola bilər
- əgər son hədd gəliri son hədd xərclərindən çox olarsa ola bilər

202 AVC əyrisinin ən aşağısında yerləşən nöqtə adlanır:

- düzgün cavab yoxdur
- firmanın bağlanması nöqtəsi
- uzunmüddətli dövrdə firmanın tarazlıq nöqtəsi
- qısamüddətli firmanın tarazlıq nöqtəsi
- itgisizlik nöqtəsi

203 Təkmil rəqabət şəraitində son hədd xərcləri əmtənin qiymətinə bərabərdir, ona görə ki,

- son hədd xərcləri əyrisinin mövcud olmaması
- son hədd gəliri əyrisi mövcud deyil
- tələb əyrisi üfüqidir
- son hədd gəliri şaqulidir
- tələb əyrisi şaqulidir

204 Mənfəəti maksimumlaşdıran rəqabət qabiliyyətli firma qısamüddətli dövrdə istehsalı davam etdirməyəcək, əgər:

- orta dəyişən və orta sabit xərclər bərabər olarsa
- məhsulun qiyməti orta xərclərdən aşağı olarsa
- orta sabit xərclər məhsulun qiymətindən yüksək olarsa
- məhsulun qiyməti orta dəyişən xərclər minimumundan aşağı olarsa
- məhsulun qiyməti son hədd xərclərindən aşağı olarsa

205 əgər əmtənin qiyməti onun istehsalına çəkilən orta xərcləri ödəmək üçün kifayət deyilsə, firma:

- əmtənin qiymətini artırmalı
- istehsalı dayandırmalı
- qiymətin son hədd xərclərinə bərabər və orta dəyişən xərclərdən çox olduğu səviyyədə istehsalı davam etdirməli
- yeni texnologiyaya keçməli
- qiymət bütün orta xərcləri örtənəcən istehsalı davam etdirməli

206 Təkmil rəqabətli sahənin tələb əyrisi necə olur?

- doğru cavab yoxdur
- Şaquli xətt
- üfüqi xətt
- mənfi mailliyə malikdir
- müsbət mailliyə malikdir

207 Firmanın məhsulunun sahədə xüsusi çəkisi haqqında verilənlər əsasında hesablamaq olar:

- amortizasiya normasını
- firma məhsulunun son hədd faydalılığını
- son hədd əvəzləmə normasını
- Herfindal-Hirşman indeksini
- Lerner indeksini

208 Bazar qiyməti ilə məhsul satışından əldə olunan pulla onun istehsalına çəkilən son hədd xərclərinin məbləği arasında fərq:

- istehsalçının əlavə gəliridir
- iqtisadi mənfəətdir
- mühasibət mənfəətdir
- sabit xərclərdir
- dəyişən xərclərdir

209 Məhsulun bazar qiyməti azalarsa, təkmil rəqabət bazarında fəaliyyət göstərən firma

- daha aşağı səviyyədə son hədd gəliri əldə edər
- bazar qiymətindən yüksək qiymətə satış həyata keçirər
- öz məhsulunda qiymətin dəyişməz qalmasına çalışar
- Öz məhsulunun təklifini artırar
- daha çox həcmdə məhsul satar

210 əgər təkmil rəqabəti bazarda bazar tələbinin artması nəticəsində əmtənin qiyməti yüksəlsə, əmin olmaq olar ki:

- doğru cavab yoxdur
- təklifin artması nəticəsində qiymət ilkin səviyyəsinə qədər aşağı düşər
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının artması ilə nəticələnəcək
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə nəticələnəcək
- sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə qiymət ilkin səviyyəsinə enəcək

211 Təkmil rəqabət bazarında bazar tələbinin artması nəticəsində qiymətlər yüksəlsə:

- doğru cavab yoxdur
- əmtə qıtlığı yaranır
- bazara yeni firmaların axını nəzərə çarpır
- firmaların arasında rəqabət güclənir
- firmalar iqtisadi mənfəət ala bilmir

212 Qısamüddətli dövrdə təkmil rəqabət bazarı üçün doğrudur.

- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmir
- bazar tələbinin kəmiyyəti sabitdər və qiymətdən asılı deyil
- bazar qiymətinin dəyişməsi ilə firmalar istehsalın həcmi dəyişirlər
- tələbin qiymətə görə elastikliyi sıfıra bərabərdir.
- tələbdən heç bir dəyişiklik mümkün deyil

213 Təkmil rəqabətli firmanın təklif əyrisi qısamüddətli dövrdə ibarətdir:

- son hədd xərcləri əyrisinin azalan hissəsidir
- orta dəyişən xərclər əyrisindən yuxarıda yerləşən son hədd xərcləri əyrisinin bir hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta dəyişən xərclər əyrisinin bir hissəsidir

- son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta xərclər əyrisinin bir hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisinin artan hissəsidir

214 Aşağıdakılardan hansı inhisarın bazar hökmürlüğü indeksini göstəricisidir.

- I/P
- $(P-MC)/P$
- P/E
- $(P-MC)/E$
- $P/(P-MC)$

215 Qapalı inhisar tipinə aiddir:

- firma çox aşağı istehsal xərcləri ilə məhsul istehsal edir;
- firma məhsulu minimal qiymətlə satır;
- firma məhsul satışı üzrə müstəsna hüquqa malikdir;
- düzqün cavab yoxdur
- əhəmiyyətli dərəcədə müsbət miqyas effekti mövcuddur;

216 İnhisar hökmürlüğü tullantısız texnoloqiya əsaslanan mebil istehsalı olan inhisar hansı tipə aiddir?

- monopsoniya
- təbii inhisar
- qapalı inhisar
- açıq inhisarı
- dövlət inhisar

217 Yeni firmaların sahəyyə daxil oşması üçün maneələrə aiddir:

- bütün göstərilənlər
- patentlər
- miqyas effekti
- tanınmış tiçarət nişanları
- firmaların razılaşdırılmış qiymət siyasəti yeritməsi

218 Hansı rəqabətin növü deyildir?

- sahəarası
- funksional
- firmalararası
- sahədaxili
- firmadaxili

219 Bazarda təknil rəqabətin şərtləri o halda yerinə yetirilir ki, əgər:

- bütün sadalananların hamısının yeri var
- firmalar qiymətə təsir göstərilir
- istehlakçılar bazar haqqında natamam informasiyaya malik olurlar
- firmalar bazar qiymətinə təsir göstərmirlər
- bazara yeni firmaların daxil olması üçün baryerlər mövcud olur

220 Antiinhisar tənziylənməsinin belə tədbirlər qrupu mövcud deyil:

- bütün sadalananlar mövcuddur
- inzibati-hüquqi

- inzibati-iqtisadi
- iqtisadi
- qanunvericiliyi

221 İnhisarçı sahəyə digər firmaların girməsi yolundakı baryerlərə aid deyil:

- bütün sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün baryerdir
- bu əmtənin istehsalına müstəsna hüquqları firmaya verən patentlər
- bu fəaliyyət növünü yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları
- nadir xammal resursuna sahib olmaq
- firmanın istehsal etdiyi əmtəyə tələbin yüksək elastikliyi

222 İstehsal kvotası uğrunda mübarizə inhisarın belə formaları üçün səciyyəvidir:

- sindikat və trest
- kartel və trest
- sindikat və kartel
- trest və konsern
- konsern və kartel

223 İnhisar hakimiyyətinin mənbəyi kimi sadalananlardan hansı çıxış edə bilər?

- bütün sadalananlar
- bazarın həcmi
- istehsal resursları üzərində nəzarət
- istehsalın miqyası
- inzibati yardım

224 Müasir antiinhisar tənzimlənməsinin əsas obyektlərinə aiddir:

- bütün sadalananlar
- bazarın inhisarlaşması
- firmaların qovuşması
- qiymətlərlə bağlı sövdələşmələr
- qiymətləri saxlamaq məqsədilə ticarətin məhdudiyətləri

225 İnhisarçı firmanın bazar hakimiyyətinin dərəcəsi hər şeydən əvvəl bundan asılıdır:

- firmanın mənfəətinin kəmiyyətindən
- onun məhsuluna tələb elastikliyindən
- alıcıların məlumatlandırılması dərəcəsindən
- məhsulun standartlaşdırılması dərəcəsindən
- sahəyə daxil olmaq üçün baryerlərin olmasından

226 Təkmil rəqabətli firmanın ümumi gəlir əyrisi necə olur?

- düz şaquli
- mənfi meyilli əyri
- koordinatın başlanğıcından çıxan müsbət meyilli xətt
- müsbət meyilli əyri
- əmtənin qiyməti ilə üst-üstə düşən düz üfüqi

227 Sahədə firmaların sayı həddən artıq çox olarsa Herfindal-Hirşman indeksi :

- hesablanmır
- mənfidir

- sıfıra yaxınlaşır
- vahidə bərabərdir
- sonsuzluğa yaxınlaşır

228 Herfindal-Hirşman indeksinin kəmiyyəti vahidə yaxınlaşarsa, bu o deməkdir ki :

- sahədə müstəsna məhsul istehsal edilir;
- sahə üçün bazar hökmüranlığının yüksək səviyyəsi səciyyəvidir;
- bütün göstərilənlər düzqündür
- sahə üçün qabağçıl texnoloqiyaların istifadə edilməsi səciyyəvidir;
- sahədə çox sayda firma fəaliyyət göstərir;

229 Bazar quruluşunun tipinin müəyyənləşdirilməsi üçün iqtisadçılar tərəfindən aşağıdakı səciyyələrdən hansı istifadə edilir?

- bütün yuxarıdakılar doğrudur
- satıcıların sayı və onlar arasında bazarın bölüşdürülməsi səciyyəsi.
- müxtəlif firmalar tərəfindən istehsal olunan məhsulların bircinslilik dərəcəsi
- bazar iştirakçılarının qarşılıqlı əlaqəsinin səciyyəsi
- sahə hədlərinin yüksək olması

230 Bazarda təkmlil rəqabət şərtləri o vaxt yerinə yetirilir ki;

- yuxarıda göstərilən bütün şərtlər yerinə yetirilməlidir
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edə bilmir
- istehlakçılar bazar haqqında tam informasiyaya malik deyillər
- istehlakçılar bazar haqqında tam informasiyaya malik deyillər
- firmalar müxtəlif əmtəələr istehsal edir

231 Sadalananlardan hansı rəqabəti doğuran şəraitlərə aid deyil?

- Sadalananların hamısı aiddir
- Çoxsaylı bərabərhüquqlu bazar subyektlərinin mövcud olması
- Dövlətin bazar subyektlərindən biri kimi bazarda iştirakı
- Bazar subyektlərinin tam iqtisadi təcridliyi
- Bazar subyektlərinin bazarın konyukturasından asılılığı

232 Rəqabətin müsbət cəhətinə aid deyil:

- qiymətlərin süni sürətdə şişirdilməsinə mane olması
- qeyri-səmərəli müəssisələrin sıxışdırılıb çıxarılmasına rəvac verməsi
- resurslardan rasional istifadəyə rəvac verməsi
- istehsalçıların istehlakçılara nisbətdə diktəsinin qabağını alması
- inhisarların yaranmasına gətirib çıxarda bilməsi

233 Rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına aid deyil:

- sadalananların hamısı qeyri-qiymət metodlarına aiddir
- əmtəələrə satışdan sonra xidmət
- əmtəənin istehlakçıya çatdırılması
- əmtəənin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- dempinq qiymətlərinin tətbiqi

234 Ümumi mənfəət bərabərdir:

- ümumi gəlir və ümumi xərclərin cəminə

- istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyəti ilə orta mənfəətin hasilinə
- orta gəlirlə orta xərclərin fərqinə
- orta və son hədd mənfəətin cəminə
- orta xərclər ilə istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyətinin hasilinə

235 Təkmil rəqabətin üstünlüklərinə nə aid deyil?

- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin üstünlüklərinə aiddir
- İstehsal səmərəliliyi təmin edilir
- Resursların bölgüsünün səmərəliliyi təmin edilir
- Sahibkar fəallığını inkişaf etdirir
- Özünü tənzimləmə qabiliyyəti

236 Haqsız rəqabətin əsas metodlara aid deyil .

- istehlakçıların aldadılması;
- iqtisadi (sənaye) kəşfiyyatı;
- rəqibin məhsulunun saxtalaşdırılması;
- rüşvət və şantaj etmə işgüzar hesabatları ilə fırıldaqçılar;
- satışdan sonrakı xidmətin inkişafı;

237 Mütləq inhisar meydana gələ bilər, əgər:

- sadalanan hallardan heç birində
- bazarda həcmiə böyük inhisar firması fəaliyyət göstərsə
- inhisarın buraxdığı əmtəənin əvəzediciləri yoxdursa
- inhisarçı firmanın əmtəəsi böyük tələbə malikdirsə
- inhisarçı firma tarazlı qiymətdən aşağı xərclərlə istehsal etirsə

238 İnhisar hakimiyyəti- bu:

- sadalananlardan heç biri
- öz əmtəəsinə istənilən qiyməti təyin etmək imkanı
- zamanətli mənfəət əldə etmək imkanı
- istehlakçıların üstünlüklərilə hesablaşmamaq imkanı
- maksimum mənfəət götürmək məqsədilə qiymətə təsir etmə imkanı

239 İlk antiinhisar qanunu qəbul edilmişdir:

- danimarkada 1937-ci ildə
- kanadada 1889-cu ildə
- abş -da 1990-ci ildə
- abş -da 1914-ci ildə
- belçikada 1935-ci ildə

240 Təkmil rəqabətli firmanın tələb ayrısı hansı görünüşdə olur?

- qırıq xətt
- mənfə meyilli
- müsbət meyilli
- şaquli xətt
- üfüqi xətt

241 Aşağıdakı bazarlardan hansı daha çox təkmil rəqabət şərtlərinə uyğundur?

- firmaların səhmləri və istiqrazları

- dəbli geyimlər
- polad
- bərbər xidməti
- avtomobil

242 Uzunmüddətli dövrdə təkmil rəqabətli sahədə təklif əyrisi:

- bütün cavablar doğrudur
- şaquli xətt
- üfüqi xətt
- mənfi meyilli
- bütün cavablar düz deyil

243 əgər əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərdən aşağı olarsa firma nə etməlidir?

- düzgün cavab yoxdur
- həmin əmtənin istehsalını artırmalı
- həmin əmtənin istehsalını azaltmalı
- həmin əmtənin istehsalını olduğu kimi saxlamalı
- həmin əmtənin istehsalını dayandırmalı

244 Təkmil rəqabətli sahədə tarazlıq qərarlaşır, əgər:

- orta xərclər son hədd xərclərinə bərabər olarsa
- firmanın son hədd gəliri orta gəlirdən yüksək olarsa
- qiymət minimal orta xərclər səviyyəsində olarsa
- firma iqtisadi mənfəət əldə edərsə
- orta xərclər son hədd xərclərindən yüksək olarsa

245 Sağlam rəqabətin əsas metodlara aid deyil.

- malın keyfiyyətinin artırılması
- qiymətin aşağı salınması;
- reklam, satışa qədər və satışdan sonrakı xidmətin inkişafı;
- yeni əmtə və xidmətlərin yaradılması və ett-nin nəticələrindən istifadə və s.;
- saxta malların istehsalı

246 Məhsul buraxılışının istənilən həcmindən firmanın ümumi xərcləri bərabərdir:

- son hədd xərclərinin əmtə buraxılışının həcmindən hasilinə
- orta ümumi xərclərlə orta dəyişən xərclərin fərqinə
- orta dəyişən xərclərin əmtə buraxılışının həcmindən hasilinə
- orta ümumi xərclərin əmtə buraxılışının həcmindən hasilinə
- orta aşkar xərclərin orta dəyişən xərclərin cəminə

247 Bazar quruluşunun təsnifatı zamanı bu əlamət nəzərə alınmır:

- bütün sadalananlar nəzərə alınır
- sahədə firmaların sayı
- sahəyə müstəqil girmək və ondan çıxmaq
- qiymətlər üzərində ayrı-ayrı firmaların nəzarəti
- firmanın fəaliyyət göstərdiyi sahə

248 Təkmil rəqabət üçün sadalananlardan nə səciyyəvi deyildir?

- zəif istehsalçılar bazardan sıxışdırılıb çıxarırlar

- istehsal körtəbiiliyi, təsərrüfat riski
- cəmiyyətin təbəqələşməsinin qarşını alır
- yüksək keyfiyyətli məhsul istehsalına nail olunur
- istehsalın qənaətli texnologiyaları istifadə olunur

249 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsinə görə firma rəhbərliyinin əsas vəzifəsi:

- bütün sadalananlar
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- firma həcmnin maksimumlaşdırılması, onun aktivlərinin artırılması
- xüsusi maraqların və firmanın strateji mənafeələrinin uzlaşdırılması
- satışın həcmnin və firma gəlirlərinin artırılması

250 Firmanın davranış nəzəriyyəsi hansı ölkədə daha geniş yayılmışdır:

- Fransa
- Böyük Britaniya
- Kanada
- Almaniya
- Yaponiya

251 Bixeviorizm adlanır:

- sadalananlardan heç biri
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- davranış firma nəzəriyyəsi
- menecer firma nəzəriyyəsi
- həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi

252 Hansı mülkiyyət formasının yayılması ilə əlaqədar firmanın menecer nəzəriyyəsi meydana gəlmişdir:

- bu nəzəriyyənin meydana gəlməsi mülkiyyət forması ilə əlaqədar deyil
- dövlət
- səhmdar
- xüsusi
- bələdiyyə

253 Firmanın xarici artımının səbəbi:

- bütün sadalanan amillər
- investisiya
- bank krediti
- qovuşma və udulma
- qiymətli kağızların əlavə buraxılışı

254 əmək predmetləri və iş qüvvəsi birlikdə nə adlanır?

- insan kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- əsas kapital
- nizamnamə kapitalı
- yalançı kapital

255 İntestisiyaların belə təsnifatı mövcud deyildir:

- bütün sadalanan təsnifatlar mövcuddur
- təkrar istehsal quruluşuna görə
- sahə quruluşuna görə
- ərazi quruluşuna görə
- istehsal xərcləri quruluşuna görə

256 Maliyyə investisiyaları – bu:

- qeyri-dövlət investisiyaları
- vəsaitin qiymətli kağızlara qoyuluşu
- Maliyyə Nazirliyinin həyata keçirdiyi investisiyalar
- bank krediti hesabına həyata keçirilən investisiyalar
- dövlət investisiyaları

257 Kapitalın dövriyyə sürəti - bu:

- pulun dövriyyə sürəti
- kapitalın dövrünün həyata keçirildiyi vaxt
- müəyyən dövr ərzində kapitalın dövrünün sayı
- kapitalın bir mərhələdən digərinə keçməsi sürəti
- müəssisənin başlanğıc kapitalının formalaşması üçün lazım olan vaxt

258 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- avans edilmə
- amortizasiya
- investisiya
- maliyyələşmə
- diskontlaşdırma

259 Vahid texnoloji proseslə bağlı olmayan firmaların birləşməsi nəticəsində yaranır:

- duopoliya
- inhisar
- kartel
- konqlomerat
- monopsoniya

260 Firmanın fəaliyyətinin xarici mühitinə aid deyil:

- sosial şərtlər
- siyasi şərait
- ictimai fikir
- firmanın işçilərinin mənəvi səviyyəsi
- ekoloji vəziyyət

261 Doğru olmayanını göstərin:

- menecerial nəzəriyyəyə görə menecerin məqsədi fərdi maraqları ümumi maraqlara uyğunlaşdırılmasından ibarətdir.
- ənənəvi nəzəriyyə firmanın mənəfi maksimumlaşdırmağa can atdığı izah edir:
- menecerial nəzəriyyə operativ nəzarətin mülkiyyətçi deyil peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilməsi şərtindən çıxış edir.
- artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi firmanın artımının iki əsas yolunu fərqləndirir.
- davranış nəzəriyyəsi firmanın çoxsaylı məqsədlərinin olması şərtindən çıxış edir.

262 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- Səhmdar cəmiyyətləri açıq və qapalı olur
- Müasir firma adi çoxprofilli istehsaldır
- Firmanın tərkibində bir neçə müəssisə ola bilər
- Müəssisələr mülkiyyət formasına görə fərqlənirlər
- Bazar iqtisadiyyatında dövlət müəssisələri mövcud ola bilməz

263 Kapitalın hərəkətinin hansı mərhələləri tədavül sahəsində gedir?

- kapitalın hərəkətinin heç bir mərhələsi tədavül sahəsində getmir
- I və II
- II və III
- I və III
- bütün mərhələləri

264 əsas kapitalın dəyərini onun işləmə müddətinə bölsək, aşağıdakının kəmiyyətini alarıq:

- kapitalın son hədd məhsulu
- amortizasiya fondu
- amortizasiya norması
- illik amortizasiya
- fond verimi

265 əmtəə istehsalçısı onun qiyməti 5% endirdi, nəticədə satışın həcmi 3% qalxdı. Bu əmtəəyə tələb:

- mütləq qeyri- elastikdir
- elastikdir
- qeyri-elastikdir
- vahid elastikli tələbdir
- mütləq elastikdir

266 Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür
- qısamüddətli dövrdə əmtəələrin qiymətləri dəyişmir
- təcrübə topladıqca sahibkarlıq qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşırlar
- əmtəə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır
- əmtəə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır

267 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- sahələrarası rəqabətin
- tələb və təklifin tərəffüdlərin
- istehsal şərtlərinin dəyişməsinin
- yalnız tələbin dəyişikliklərin
- yalnız təklifin dəyişikliklərin

268 Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir
- topdansatış qiymətləri
- pərakəndəsətış qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- bütün sadalananları səciyyəvidir

269 əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- əmtə təklifinin azalması
- əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnoloqiyanın tətbiqi
- əmtə istehsalçılarının sayının artması
- əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
- əmtəyə tələbin azalması

270 Dövlətin təyin etdiyi qiymətlərin yuxarı tavanı belə olur:

- tələb qiyməti səviyyəsində
- tarazlı qiymət səviyyəsində
- tarazlı qiymətdən aşağı
- tarazlı qiymətdən yüksək
- təklif qiyməti səviyyəsində

271 Dövlət nə üçün qiymətin aşağı həddini təyin edə bilər?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbi yüksəltmək üçün
- istehsalçılara yardım etmək üçün
- istehlakçılara yardım etmək üçün
- rəqabəti saxlamaq üçün
- bazar tarazlığını təmin etmək üçün

272 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin hansı metod daha çox bazar mexanizminə uyğundur?

- bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi yol verilməzdir
- qiymətlər tavanının təyin edilməsi
- qiymətlərin aşağı həddinin təyin olunması
- vergi və subsidiyaların köməyi ilə
- qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi

273 Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa:

- əmtənin təklifi artır.
- əmtə artıqlığı yaranır.
- əmtələrin qıtlığı əmələ gəlir.
- satıcılar bazarı formalaşır.
- ehtiyatların qiyməti azalır.

274 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmində dəyişməsinə səbəb olmur?

- əmtə qiymətinin dəyişməsi
- əmtənin istehsal edildiyi xammalın qiymətlərinin artması
- istehsal vergilərinin dəyişməsi
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsi
- əmtə istehsalçılarının sayının azalması

275 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmində dəyişməsinə səbəb olur:

- bütün sadalananlar təklifin həcmində dəyişməsinə səbəb ola bilər
- bu əmtənin istehsalı zamanı istifadə edilən resurslara qiymətlərin azalması
- istehsal vergilərinin artması
- bu əmtənin istehsalının daha səmərəli texnologiyasının tətbiqi
- sadalananlardan heç nə təklifin həcmində dəyişməsinə səbəb olmur

276 Tələb əyrisinin yerdəyişməsinə təsir etməyən amil:

- əvəzedici malların qiyməti
- istehlakçıların istək və arzuları
- gəlirlərin kəmiyyəti və bölgüsü
- əmtələrin qiyməti
- əhalinin yaş səviyyəsinin sayları

277 Texnologiyanın təkmilləşdirilməsi hansı yerdəyişməyə səbəb olur?

- heç bir dəyişiklərə səbəb olmur
- tələb əyrisinin sağa
- tələb əyrisinin sola
- təklif əyrisinin sağa
- təklif əyrisinin sola

278 İki əmtəə qarşılıqlı əvəz olunandırısa, birincinin qiymətinin qalxması ilə nə müşaiyət olunur?

- heç bir dəyişiklik baş vermir
- ikinci əmtəyə tələb azalır.
- ikinci əmtəyə tələb artır
- ikinci əmtəyə tələbin həcmi artır.
- ikinci əmtəyə tələbin həcmi azalır.

279 əgər iki əmtəə bir-birini qarşılıqlı tamamlayırsa birinci əmtəənin qiymətinin artması bu nəticəyə səbəb olur:

- ikinci əmtəyə tələbin həcmnin artması
- ikinci əmtəyə tələbin həcmnin aşağı düşməsi qarşılıqlı tamamlayandırsa, onda birinciyə
- ikinci əmtəyə qiymətin azalması
- ikinci əmtəyə qiymətin yüksəlməsi
- heç bir dəyişiklik doğurmur

280 Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- bazar tarazlığı
- bazar mexanizmidir
- bazarın konyukturudur
- dəyər qanunu
- son faydalılıq qanunu

281 Təklifi formalaşdıran amillərə aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- istehsalın əmtəə məhsulu
- əmtəə ehtiyatları
- idxalın həcmi
- əhalinin yığımları

282 əmtəyə tələb əyrisi üfqi düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,:

- qiymət üzrə tələb elastikliyi 0 –a bərabərdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- əmtəyə tələb mütləq elastikdir
- əmtəyə tələb mütləq qeyri- elastikdir

- əmtəyə tələb elastikliyi mənfidir

283 Təklif əyrisi şaquli düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,

- əmtənin təklif elastikliyi mənfidir
 təklifin qiymət üzrə elastikliyi 0 –a bərabərdir
 təklifin qiymət üzrə elastikliyi 1-ə bərabərdir
 əmtənin təklifi mütləq elastikdir
 əmtənin təklifi mütləq qeyri- elastikdir

284 əgər əmtənin qiymətinin 5% düşməsi əmtənin təklifinin 8% azalmasına səbəb olursa, on da bu əmtənin təklifi:

- vahid elastikliyə malikdir
 elastikdir
 qeyri- elastikdir
 mütləq elastikdir
 mütləq qeyri- elastikdir

285 Tələbin qiymət elastikliyi yüksək olacaq:

- əmtənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər azdırsa
 zinət şeylərinə nisbətən ən zəruri əmtəələrə
 əmtənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər çoxdursa
 o hallarda ki, bu zaman istehlakçılar əmtəni özü üçün daha az fayda ilə istifadə edirlər
 ən zəruri əmtəələrə nisbətən zinət şeylərinə

286 əgər iki əmtə üçün qiymət üzrə çarpaz elastikliyi 0-a və bərabərdirsə onda bu o deməkdir ki,

- hər iki əmtəyə tələb mütləq qeyri – elastikdir
 hər iki əmtə aşağı keyfiyyətlidir
 bu qarşılıqlı əvəzədən əmtəələrdir
 bu qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrdir
 əmtəələrə tələb bir- birindən asılı deyildir

287 İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir?

- H.Hossen
 A.Smit
 İ.Bentam
 A.Kurno
 A.Marşall

288 əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi bundan asılı deyildir:

- bütün sadalanan amillərdən asılı deyil
 əmtənin məxsus olduğu əmtə qrupundan
 istehlakçının büdcəsində əmtənin xüsusi çəkisindən
 istehlakçıların gəlir kəmiyyətindən
 təklifin həcmindən

289 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı ən zəruri əmtəələrə aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
 0-dan kiçik

- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 1
- 1-dən böyük

290 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı zinət əşyalarına aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
- 0-dan kiçik
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 1
- 1-dən böyük

291 əmtənin tələbinə təsir göstərməyən amilləri göstərin.

- verilmiş əmtənin əmtəə istehlakçılarının sayı
- əmtənin qiyməti
- ehtiyatların qiyməti
- istehlakçıların gəlirlərinin kəmiyyəti
- əvəzləyici əmtəələrin qiyməti

292 Təklifin elastikliyi nə dəyişdirə bilər:

- göstərilənlər təklifin elastikliyinə təsir göstərmir
- texniki tərəqqi
- dəb
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsi
- əmtəyə olan tələb

293 Tam dəyərli pullar:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- qızıl və gümüş sikkələrdir
- veksellər və çeqlərdir
- elektron pullardır
- kağız pullardır

294 Kağız pulun qızıla dönərliliyinin ləğvi adlanır:

- pulun likvidliyi
- devalvasiya
- inflyasiya
- qızılın demonetizasiyası
- pulun denominasiyası

295 Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

- pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları
- pulun funksiyalarını;
- tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını
- tədavüldən çıxan pul kütləsini
- pul aqreqatlarının cəmini;

296 Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

- ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi

- ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi
- ictimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi
- bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir

297 əmtənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqlar nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi

298 Kim öz konsepsiyasında əmtə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərclər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsini birləşdirmişdir:

- K.Menqer
- L.Valras
- D.Rikardo
- A.Marşall
- A.Smit

299 Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- sikkələr, müəyyən əmtələr, kağız pullar, kredit pullar
- metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, vanknotlar, veksellər, elektron pullar
- müəyyən əmtələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar

300 Pul sistemi – bu:

- milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir
- ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
- pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır
- metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir
- tədavüldəki pul kütləsidir

301 Bimetallizm və monometolizm – bu formalarıdır:

- elektron pullarının
- pul sistemlərinin
- dünya pullarının
- kredit pullarının
- qiymət miqyasının

302 Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dünya pulu

303 Supermarketdə əmtələrin pulu ödənən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu

- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

304 Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

305 Kredit pullarına nə aid deyildir?

- kağız pullar
- veksellər
- banknotlar
- çeklər
- depozlarda olan pullar

306 Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

307 Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerini yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

308 Dünya pulu kimi istifadə oluna bilənlər:

- sadalanan heç biri
- dönərli valyuta və qızıl
- qızıl və kağız pullar
- kağız pullar
- bank vekselləri

309 Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

- resurslar
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri
- pul gəlirləri

310 Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar

- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri
- pul gəlirləri

311 Əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- pul gəlirləri
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri

312 Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- pul gəlirləri
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri

313 Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehsal amillərini verənlər , əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edirlər
- əmtəə və xidmətləri istehsal edirlər

314 Firmalar əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin asılılarıdır
- istehlak xərclərini həyata keçirirlər
- əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər

315 Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- ailə büdcəsini
- əmtəə və xidmətlərin dövrəni
- pul axınını
- resurslar axınını
- əmtəə axınını

316 Sadə əmtəə istehsalında əmtəə nədir?

- bütün sadalananlar
- istehsal məhsulları
- istehsal məhsulları
- istehsal vastələri
- torpaq

317 Bazarın belə tipi yoxdur:

- inkişaf etmiş

- azad
- tənzimlənən
- deformasiya olunmuş
- inkişaf etməmiş

318 İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

- əmək məhsulları əmtəədir
- yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtəədir
- istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir
- nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
- ixtisaslaşma olmur

319 Bazarın belə bir funksiyası mövcud olmur:

- optimallaşdırıcı
- inteqrasiya etmək
- tənzimləyicisi
- stimullaşdırıcı
- nəzarət edici

320 əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- natural təsərrüfat
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır
- bazar iqtisadiyyatıdır
- inkişaf etmiş əmtəə istehsalıdır
- deformasiya

321 Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

- əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu
- ticarət yeri
- əmtəə mübadiləsinin forması
- iqtisadiyyatın təşkilinin və fəaliyyətinin fəaliyyətinin ictimai forması
- alıcılar və satıcıların məcmusu

322 Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

- istehsalçıların mülkiyyətinin olması
- əmək bölgüsü
- ixtisaslaşma
- istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi
- natural təsərrüfata məüstnolma

323 Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

- xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
- ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması
- yüngül sənayenin ağır sənayedən ayrılması

324 Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

- azad rəqabətin olması

- çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması
- resurs və əmtənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
- tələb və təklifin balansızlığı
- kölgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı

325 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- rəqabətin növündən
- kəmiyyətindən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- buraxılan məhsulun çeşidindən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

326 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- qeyri-sabitlik
- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- idarəetməyə az xərclərin olması
- reklama az xərclərin çəkilməsi

327 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- sabitlik
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- ETT-ə və yeni əmtələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- kütləvi istehsal məsrəfləri

328 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
- biznes
- kommersiya
- sahibkarlıq
- marketinq

329 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- menecmentdir
- biznesdir
- kommersiyadır
- sahibkarlıqdır
- marketinqdir

330 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- sahibkarlıq
- marketinq
- menecment
- biznes
- kommersiya

331 Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

- ekoloji problemlərin həlli
- işsizliyin azaldılması
- rəqabət mühitinin təmin olunması
- iqtisadi artımın təmin olunması
- əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi

332 Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- ixtisaslaşmaya
- torpaq mülkiyyətinə
- istehsalçıların təcrid olunmasına
- əmək bölgüsünə
- xidmətlər istehsalına

333 Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- doğru cavab yoxdur
- sadə və geniş
- natural-əşya və əmtəə
- maddi və qeri-maddi
- istehsal və qeyri-istehsal

334 Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- əmtəə təsərrüfatı
- ticarət
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- əmtəə tədavülü
- içtimai təkrar istehsal

335 İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

- neoliberal istiqamət
- riyazi məktəb
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisadı

336 Azərbaycanda ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

- Müqəddimədə
- heç birində
- Əxlaqi-Nasirdə
- Xəmsədə
- Kitabı- Dədə Qoqudda

337 Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

- Qay, Katon
- İbn-Xaldun, Foma Akvinski
- Platon, Aristotel
- Konfutsi, Syun-Tszı
- Varron, Seneka

338 İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

- neokeynsçilər
- monetaristlər
- fiziokratlar
- marcialistlər
- merkantilistlər

339 Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- merkantilizm, neoliberalizm, marcializm
- fiziokratlar, marksizm, marcializm
- merkantilizm, marksizm, keynsçilik
- marksizm, keynsçilik, monetarizm
- fiziokratlar, marksizm, keynsçilik

340 Elmi apstraksiya metodu ibarətdir:

- iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından
- iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən
- riyazi modellərin qurulmasından
- iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayrılmaqdan

341 Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

- riyazi modelləşdirmə
- induksiya
- deduksiya
- elmi abstraksiya
- təhlil

342 İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- deduksiya metodudur
- iqtisadi modeldir
- iqtisadi eksperimentdir
- statistik tədqiqat metodudur
- induksiya metodur

343 Ayrı-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- məntiqi metodudur
- iqtisadi eksperimentdir
- elmi abstraksiyadır
- infuksiya metodudur
- deduksiya metodudur

344 Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar –bu:

- iqtisadi modellər
- ümumi iqtisadi qanunlardır

- xüsusi iqtisadi qanunlar
- spesifik iqtisadi qanunlar
- iqtisadi kateqoriyalardır

345 Dəyər qanunu;

- iqtisadi qanun deyildir
- ümumi iqtisadi qanundur
- xüsusi iqtisadi qanundur
- spesifik iqtisadi qanundur
- iqtisadi kateqoriyadır

346 Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- D.Rikardo
- K.Marks
- A.Smit
- A.Marşall
- J.Keyns

347 İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- K.Marks
- A.Marşall
- D.Rikardo
- A.Smit
- F.Kene

348 İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

- marksizm
- neoklassik
- neokeynsçilik
- marşallizm
- sosial-institusional

349 Mikroiqtisadiyyat nöqtəyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemi ibarətdir:

- qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən
- inflyasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
- vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən
- resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən
- bütün sadalananlar düzdür

350 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
- subyektiv
- neopozitiv-empirik
- rasionalist
- dialektik-materialist

351 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda səciyyəvidir?

- bütün sadalanan yanaşmalar üçün

- subyektiv
- rasionalist
- neopozitiv-empirik
- dialektik-materialist

352 Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- neokeynsçilik
- neoklassik
- neoliberalizm
- sosial-institusional
- marçinal

353 İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

- A.Marşall
- K.Marks
- V.Pareto
- L.Erxard
- M.Fredman

354 Adları sadalanan alimlərdən kim marçinalizmin nümayəndəsidir:

- K.Marks, F.Engels
- A.Smit, D.Rikardo
- Ş.Furye, C.Sismondi
- U.Jevons, K.Menger
- L.Erxard, M.Fridman

355 Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

- sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının həmçinin onun bölüşdürülməsi və istehsalının öyrənilməsi;
- xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;
- şəxslərin və sosial institutların davranışı
- sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;
- kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;

356 İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu
- dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini
- bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri
- bazar mexanizminin ayrı-ayrı elementlərini

357 İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri
- ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçiləri qrupunun iqtisadi davranışını
- dünya birliyində iqtisadi münasibətləri
- dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri

358 Proletar siyasi iqtisad nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti
- millətin sərvəti və onun mənbələri
- təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı
- istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları
- qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları.

359 Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

- merkantilizm
- keynsçilik
- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- neoliberalizm

360 Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- neoklassik
- keynsçilik
- marksizm
- merkantilizm
- institusional-sosioloji

361 İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- Ş.Furye, C.Sismondi
- L.Valras, V.Pareto
- K.Marks, F.Engels
- A.Smit, D.Rikardo
- U.Jevons, K.Menger

362 Siyasi iqtisad termini kimin əsərinin adından götürülmüşdür

- P.Buaqilder
- F. Monkreyen
- F.Kene
- U.Petti
- D.Pikardo

363 Ekonomiks termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

- qədim Romada
- qədim misirdə
- qədim Babilistanda
- qədim Çində
- qədim Yunanıstanda

364 Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüşdür:

- D.Rikardo
- K. Marks
- F. Monkreyen
- U.Petti
- P.Buaqilder

365 F.Kens görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- fiziokratların
- merkantilizmin
- neoliberalizmin
- keynsçiliyin
- marşinalizmin

366 Ticarət burcuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

- fiziokratlar nəzəriyyəsi
- merkantilizm
- proletar siyasi iqtisadı
- klassik siyasi iqtisad
- marşinalizm

367 İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

- bizim dövrdə
- XIX əsrin ortalarında
- XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 30-cu illərində
- XYII əsrdə

368 Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

- 1932-ci ildə
- 1615-ci ildə
- 1890-cı ildə
- 1776-cı ildə
- 1902-ci ildə

369 Gəlir əldə etmək məqsədilə təsərrüfat fəaliyyətinə vəsait qoyulması belə adlanır:

- kapitalın dövriyyəsi
- kapitalın dövrünü
- amortizasiya
- diskontlaşdırma
- investisiya

370 İntestisiya mənbəyinə aid deyil:

- dividendlər
- bank kreditləri
- mənfəət
- səhmlərin buraxılışı və satışından vəsaitlər
- sadalananların hamısı investisiya mənbəyi ola bilər

371 Avanslaşdırılmış kapitalın dəyəri üzrə artdığı və öz ilkin formasına qayıtdığı vaxta deyilir:

- kapitalın təkrar istehsal prosesi
- kapitalın dövriyyə vaxtı
- kapital dövrünü
- kapitalın dövriyyə sürəti
- investisiya dövrü

372 Özəlləşmənin I proqramında müəssisələrinin kiçik, orta və iri müəssisələrə bölünməsi üçün

meyar kimi qəbul olunmuşdur.

- iştehsalın həsmi
- kapitalın həsmi
- işləyənlərin sayı
- məntətin həsmi
- belə meyar yoxdur

373 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- üfüqi inteqrasiya
- şaquli inteqrasiya
- daxili artım
- diversifikasiya
- əks-mərkəzləşdirmə

374 İstifadə olunması prosesində fiziki aşınma nəticəsində öz dəyərini hissə-hissə məhsul üzərinə keçirən istehsal vasitələri nədir?

- nizamnamə kapitalı
- əsas kapital
- dövriyyə kapitalı
- maliyyə kapitalı
- investisiya kapitalı

375 Bir istehsal tsiklində öz dəyərini bütövlükdə hazır məhsul üzərinə keçirən istehsal vasitəsi necə adlanır?

- investisiya kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- əsas kapitalı
- maliyyə kapitalı
- nizamnamə kapitalı

376 Mülkiyyətçi gündəlik operativ əməliyyat nəzarətini və firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsini həyata keçirir fikiri aşağıdakılardan hansına aiddir:

- yuxarıdakıların heç biri
- menecer nəzəriyyəsi
- artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə

377 Firmanın hüquqi şəxs kimi fəaliyyətini dayandırılmasına səbəb ola bilər:

- diversifikasiya
- rəqabət
- qovuşma
- İri firma tərəfindən udulması
- əksmərkəzləşdirmə

378 Açıq və qapalı səhmdar cəmiyyətləri arasında fərq nədədir?

- Onların arasında heç bir fərq yoxdur
- Açıq səhmdar cəmiyyətləri daha aşağı dividend verirlər

- Qapalı səhmdar cəmiyyətinin səhmləri qiymətli kağızlar bazarında satışa çıxarılmır
- Qapalı səhmdar cəmiyyətlərinin öz məhsullarını xaricə satmaq hüququ yoxdur
- Açıq səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin bir hissəsi həmişə dövlətə məxsusdur

379 Ticarət mənfəəti əldə etməyə yönümlənmiş ticarət fəaliyyəti belə adlanır:

- kommersiya
- marketinq
- menecment
- sahibkarlıq
- biznes

380 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, ortaqlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- rəqabətin növündən
- buraxılan məhsulun çeşidindən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- kəmiyyətindən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

381 Firmanın belə nəzəriyyəsi mövcud deyil:

- ənənəvi
- məqsədlərin maksimallaşması nəzəriyyəsi
- həcmə maksimallaşması nəzəriyyəsi
- menecer
- bütün sadalananlar mövcuddur

382 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- sadalananlardan heç biri
- həcmə maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmanın menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə

383 Satışdan gəlirin maksimallaşdırılması hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- firmanın davranış nəzəriyyəsi) sadalananlardan heç biri
- həcmə maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmanın menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi

384 Birləşmək – bu:

- firmanın elmi tədqiqatlar sahəsində birləşməsi
- inhisarçı danışıq
- bir firma tərəfindən digərinin alınması
- şirkətlərin birləşməsi haqqında qarşılıqlı müqaviləsi
- məhsulların reallaşdırılması sahəsində firmaların fəaliyyətinin birləşməsi

385 Eynitipli məhsul istehsal edən firmaların birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- konqlomerat
- üfqi birləşmə
- şaquli birləşmə
- diversifikasiya

386 Vahid texnoloji prosesin müxtəlif mərhələlərini həyata keçirən firmaların birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- konqlomerat
- üfqi birləşmə
- şaquli birləşmə
- diversifikasiya

387 Hansı firma nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinin çox olduğunu irəli sürür:

- sadalananlardan heç biri
- menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- davranış nəzəriyyəsi
- həmçinin maksimallaşdırılma nəzəriyyəsi

388 Kapital üsürlərinin artması hesabına istehsalın həcmünün artması nə adlanır?

- kapitalın dövrünü
- amortizasiya
- kapitalın dövriyyəsi
- investisiya
- diskontlaşdırma

389 Fiziki aşınma nəticəsində avadanlıqların dəyərinin itirilməsi nə adlanır?

- kapitalın dövriyyəsi
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- diskontlaşdırma

390 Daha məhsuldar texnikanın meydana gəlməsi ilə əlaqədar avadanlıqların qiymətləndirilməsi nə adlanır?

- kapitalın dövriyyəsi
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- diskontlaşdırma

391 Xalis investisiyalar ümumilərdən nəyin miqdarı qədər fərqlənir?

- orta istehsal xərcləri
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- mənfəət
- amortizasiya

392 Müəssisənin cari xərclərinə hansı məsrəflər aid deyildir?

- əsaslı tikinti xərcləri
- ictimai fondlara ödəmələr
- əməyin ödənilməsi xərcləri
- kapitalın alınmasına çəkilən xərclər
- avadanlığın alınması xərcləri

393 İnvestisiya resursları bunlardır:

- istehsalın təşkili üçün zəruri olan kapital elementləri (ünsürləri)
- təkrar istehsal prosesində istifadə edilən iqtisadi resurslar
- maliyyə və insan resurslarının məcmusu
- investisiya şirkətlərinin vəsaiti
- müəssisənin nizamnamə kapitalı

394 İnvestisiya – bu:

- istehsal vasitələrinin fiziki aşınması
- istehsal heyətinin əməyinin ödənilməsi xərcləri
- məhsul vahidinin istehsalı üçün xərclər
- əsas kapitalın yaradılması, genişləndirilməsi və texniki silahlandırılması üçün xərclər
- kapitalın dövriyyəsinin artırılması xərcləri

395 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- diskontlaşdırma
- investisiya
- amortizasiya
- avans edilmə
- maliyyələşmə

396 Marks nəyi fiktiv kapital hesab edir:

- iqtisadi mənfəət
- amortizasiya fondu
- dövriyyə kapitalı
- əsas kapitalı
- qiymətli kağızları

397 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- sadalananlardan heç biri
- həcmə maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmaların menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə

398 Gəlir və ya şəxsi mənfəət gətirən istənilən fəaliyyət növü belə adlanır:

- biznes
- menecment
- kommersiya
- sahibkarlıq

- marketing

399 Tələbin qiymət üzrə elastikliyini göstərir:

- təklifə təsir edən qeyri- qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi
 qiymətin artması zamanı təklifin həcmnin artması
 qiymətin azalması zamanı təklifin həcmnin aşağı düşməsi
 qiymətin 1% dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin nisbi dəyişməsi
 təklifin həcmnin resursların qiymətində asılılığı

400 Gəlir üzrə tələbin elastikliyi necə hesablanır?

- tələb həcmnin dəyişməsi faizindən gəlirin dəyişməsi faizi çıxılır
 qiymətin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə bölünür
 tələbin həcmnin dəyişməsi faizi gəlirin dəyişməsi faizinə bölünür
 gəlirin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə vurulur:
 gəlirin dəyişməsi faizinə tələb həcmnin dəyişməsi faizinə əlavə olunur.

401 Qiymət üzrə tələbin çarpaz elastikliyi nəyi göstərir?

- bir - birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə tələbin həcmnin dəyişməsi
 digər əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq bir əmtəəyə tələbin həcmnin dəyişməsi
 istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq qiymətlərin dəyişməsi
 tələbin əmtəə qiymətindən və istehlakçıların gəlirlərindən asılılığı
 bir- birini qarşılıqlı surrətdə tamamlayan əmtəələrin qiymətlərinin dəyişməsi

402 əgər bir əmtəənin qiymətinin azalması adətən digər əmtəəyə tələbin artmasına səbəb olur, onda

- bu təsadüfi uyğunluqdur
 bu əmtəələr qarşılıqlı tamamladır
 bu əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
 bu o deməkdir ki, istehlakçıların zövqləri dəyişir
 bu o deməkdir ki, alıcıların qəlirləri artır

403 Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- dəftər və peçeniya
 pivə və kvas
 avtomobil və benzin
 qələm və flomaster
 kabab və qoyun əti

404 Qarşılıqlı əvəz olunan nemətlərə aiddir:

- rəng və fırça
 dəftərlər və piroqlar
 taxıl və çörək
 qələmlər və flomasterlər
 paltar və ayaqqabı

405 Qiymət üzrə qeyri - elastik tələb o deməkdir ki,

- əmtəənin qiyməti dəyişmir
 qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
 qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
 qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% -dən az olaraq dəyişməsinə səbəb olur

- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmində dəyişməsinə səbəb olur

406 Təklif qanunu əks etdirir:

- hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsinə
 satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
 elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni
 satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
 tələb və təklif arasından əlaqəni

407 Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- tələbin kəmiyyəti azalır;
 tələbin kəmiyyəti artır;
 tələb azalır;
 tələb də artır
 istehsalçıların arasından rəqəbət güclənir

408 Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- zərurət
 tələbat
 faydalıq
 istək
 tələb

409 Bazar tələbinə təsir etməyən amil:

- əhəlinin strukturunun dəyişməsi
 resursların qiyməti
 qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin qiyməti
 istehlakçıların gəlirləri
 alıcıların sayı

410 Bazar mexanizmi elementinə aid deyil

- sadalanan heç biri aid deyil
 tələb
 təklif
 qiymət
 sadalanan hamısı aiddir

411 əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

- əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq mümkün deyil
 texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.
 qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.
 bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
 tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.

412 Başqa şərtlər dəyişməməklə qiymətlər yüksəlsə təklif qanununa görə:

- təklifin həcmi azalar.
 təklifdə azalma baş verir.
 təklifdə artım baş verir.
 qiymətlərin dəyişməsi təklif qanununda nəzərə alınmır

- təklifin həcmi artır.

413 Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı
 əmtənin qiymətinin dəyişməindən asılı olaraq ana olan tələbin həcmnin dəyişməsi
 alıcıların gəlirlirinin dəyişməindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
 tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
 alıcıların bu əmtəni əldə etmək arzusu

414 Hansı müddəa bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- bütün müddəalar əks etdirir
 bazar subyektləri öz iqtisadi mənafeələrini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
 qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçimin də indikator rolunu oynayır
 qiymətlər sistemi əsas təşkilədiçi qüvvə rolunu oynayır
 qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur

415 Hansı tərif A. Marşalın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- qiymət- tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır.
 qiymət- əmtənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir
 qiymət- əmtənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
 qiymət – əmtəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
 qiymət- dəyərin pul ifadəsidir

416 Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- normal qiymət
 alıcı qiyməti
 tarazlı qiymət
 istehsal qiyməti
 satıcı qiyməti

417 Marşall konsersiyasına uyğun olaraq ani tarazlıq şəraitində qiymət asılıdır:

- sahədə firmaların miqdarından
 tələbdən
 tələb və təklifdən
 avadanlığın istifadə intensivliyindən
 təklifdən

418 əgər əmtənin qiyməti azalırsa, onda:

- tələb həcmnin artması baş verər
 tələb əyrisinin sağa hərəkəti baş verər
 tələb əyrisinin sola hərəkəti baş verər
 tələb əyrisinin mailliyi dəyişər
 tələbin həcmnin azalması baş verər

419 Qiymət əmtənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərifı verən kimdir?

- M.Fridmen
 K.Marks
 A.Marşall
 A.Smit

F.Kene

420 Xüsusi mülkiyyət – aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- hər hansı əmlakın istifadəsi, sahibolması, yiyələnməsi
- hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək.
- hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi
- hər hansı əmlakla əlaqədar sahibolma, istifadə və sərəncam vermə

421 Hansı meyarə görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- Kapitalın həcminə görə
- təşkili formasına görə.
- mülkiyyət formasına görə.
- sahə mənsubiyyətinə görə.
- Məhsulun xarakterinə görə.

422 Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya Salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır:

- Səhmdar mülkiyyəti
- xüsusi mülkiyyət;
- dövlət mülkiyyəti;
- bələdiyyə mülkiyyəti
- Kollektiv mülkiyyət.

423 Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- səhmdar
- dövlət
- ictimai
- xüsusi
- bələdiyyə

424 Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- mənzil tikintisi
- turizm sahəsi
- ayaqqabı istehsalı
- avtomobil istehsalı
- elektrik enerjisi istehsalı

425 Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- qapalı səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- xüsusi firmaların mülkiyyəti
- kooperativlərin mülkiyyəti
- tam ortaqlıq mülkiyyəti

426 Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

- səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı

- dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi
- hərərlərdən müəssisələrin satışı
- çək özəlləşdirməsi
- xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi

427 İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

- ədalətli ictimai quruluşu qurmaq
- ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq
- insanların tələbatlarının ödənilməsini təmin etmək
- İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək
- İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək

428 İqtisadi sistemin fərqləndirici meyarları hesab etmək olar:

- doğru cavab yoxdur
- resurslar üzərində mülkiyyətin forması və koordinasiya mexanizminin növü
- koordinasiya mexanizminin növü və milli gəlir
- iqtisadi artımın tempi və resurslar üzərində mülkiyyətin forması
- milli gəlir və iqtisadi artımın tempi

429 İstənilən istehsal üsülünün əsasını nə təşkil edir?

- məhsuldar qüvvələr və texnologiya
- əmək vasitələri və əmək cisimləri
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi
- iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri
- məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri

430 Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

- rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması
- dövlət idarəçiliyinin güclənməsi
- qiymətlərin liberallaşdırılması
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şərtlərin
- mülkiyyət formalarının dəyişməsi

431 Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir:

- heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasının təmin edə bilməz
- elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymət almaq olur.
- məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.
- bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatları heç vaxt kifayət qədər olmur.
- hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur.

432 Hansı xərclər qeyri-aşkar (alternativ) adlanır?

- sadalanan xərclərdən heç biri
- hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
- rəqabət mübarizəsi və reklamla əlaqədar xərclər
- istehsalın genişləndirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyi ilə əlaqədar xərclər

433 Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

- son hədd

- transaksion
- hesabi
- buraxılmış imkanların xərcləri
- iqtisadi

434 İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- mülkiyyətin subyektləridir
- mülkiyyətin obyektləridir
- mülkiyyətin hüquqlarıdır
- mülkiyyətin funksiyalarıdır

435 İcarədarın hüquqlarına aid deyil:

- icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadə etmə;
- icarəyə götürülmüş əmlaka sahib olma;
- icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;
- sadalanan hamısı
- sadalananların heç biri

436 Xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- ev təsərrüfatlarının əmlakı
- şəxsi yığımlar
- leqal xüsusi müəssisələr
- qeyri-leqal xüsusi müəssisələr

437 İqtisadi ehtiyatların tam istifadə olunmasını göstərən hər bir nöqtə:

- düzqün cavab yoxdur
- istehsal imkanları əyrisindən yuxarıda yerləşəndir
- istehsal imkanları əyrisindən aşağıda yerləşəndir
- istehsal imkanları əyrisi üzərində yerləşəndir
- şifrdən başqa bütün nöqtələrdir

438 Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- bütün göstərilənlər transaksion xərclərə aiddir
- qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə
- avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə
- tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə
- müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə

439 Normal mənfəət anlayışı bildirir:

- istehsalın inkişafı üçün normal şəraiti təmin edən gəliri
- mühasibat mənfəətinin vergi tutulmayan hissəsini
- mənfəətin orta sahə normasını
- istehsalçıya mövjud sahədə qalmağa imkan verən minimum mənfəti
- gəlirin xərjləri üstələməsini göstərən kəmiyyətini

440 Azalan verilmə qanununun fəaliyyəti bildirir ki:

- istehsada istifadə olunan resursların keyfiyyəti daima azalır

- bəzən texnologiyalar şəraitində məhsul buraxılışının həjmi ixtisar olunmağa meyl edir
- istehsalın həjminin artması ilə son hədd xərjlərinin qiyməti mənfi olur
- tətbiq olunan istehsal amillərinin miqdarının artması ilə miqyas effekti
- istehsalın həcmnin artması ilə orta xərclər müəyyən andan başlayaraq artacaqdır

441 Orta sabit istehsal xərcləri orta dəyişən xərclərdən onunla fərqlənir ki, onların kəmiyyəti:

- məhsulun buraxılış həcmnin artması ilə azalır
- məhsulun buraxılış həcmnin dəyişməsindən asılı deyildir
- həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən azdır
- həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən joxdur
- son hədd xərclərinin kəmiyyətindən asılıdır

442 Sabit xərclərə aiddir:

- idarəetmə heyətinin əmək haqqına, xammalı alınmasına məsrəflər, kreditlərə görə faizlərin ödənişi
- idarəetmə və mühafizə heyətinin əmək haqqı məsrəfləri, kreditə görə faizlər
- fəhlələrin əmək haqqında məsrəflər, xammal və avadanlığın dəyəri
- işçilərin əmək haqqından, avadanlığın əldə edilməsinə məsrəflər, rentə ödənişləri
- xammal, elektrik enerjisi nə məsrəflər, kreditə görə faizlər, icarə haqqı

443 Son hədd xərcləri əyrisi orta dəyişən xərclər əyrisini o nöqtədə kəsir ki, burada

- orta dəyişən və orta sabit xərclər üst-üstə düşür
- mənfəət maksimumdur
- mənfəət 0-a bərabərdir
- orta dəyişən xərclər minimumdur
- son hədd xərcləri minimumdur

444 Düzgün müddəanı tapın:

- ümumi sabit xərclər istehsal həcmnin dəyişməsi ilə dəyişmir
- iqtisadi mənfəət adətən mühasibat mənfəətini üstələyir
- son hədd xərcləri məhsul buraxılışının həcminə bölünmüş ümumi xərclərə bərabərdir
- iqtisadi mənfəət qeyri – aşkar xərcləri təjəssüm etdirir
- istehsalın həcmi nə qədər böyükdürsə ümumi sabit xərclər bir o qədər azdır

445 Orta istehsal xərclərinin dəyişməsi bundan asılıdır:

- iqtisadi və mühasibat mənfəəti arasındakı fərqlər
- istehsal amillərinin istifadə səmərəliliyi
- miqyasda qənaət qanununun və azalan verilmə qanununun fəaliyyəti
- ümumi istehsal xərclərinin dəyişməsi
- son hədd xərclərinin dəyişiklikləri

446 Firma 120 vahid məhsul istehsal edib, ümumi xərcləri 1320 manat təşkil edib. Orta xərclər nəyə bərabərdir?

- 14
- 1200
- 1440
- 11
- 12

447 Orta sabit xərclər 4, orta dəyişən xərclər 14-dür. Məhsul buraxılışının həcmi 180-dir. Orta xərclər

nə qədərdir?

- 45
- 3240
- 1800
- 2520
- 720

448 Ümumi sabit xərclər 150, ümumi dəyişən xərclər 360-dır. Məhsul buraxılışının həcmi 179 vahid olmuşdur. Orta xərclər nə qədərdir?

- 20
- 4
- 5
- 3
- 40

449 Ümumi xərclər 564000, orta xərclər 80-dir. Məhsul buraxılışının həcmi nə qədərdir?

- 12120
- 563920
- 564080
- 5070
- 7050

450 Firma 240 vahid məhsul istehsal etmişdir. Onun ümumi xərcləri 72000, dəyişən xərcləri 62400 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 40
- 300
- 260
- 560
- 36

451 Məhsul satışından gəlir 550000 olmuşdur. Sabit xərclər 15000, dəyişən xərclər 430000 təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 135000
- 10500
- 13500
- 105000
- 120000

452 120 vahid məhsulun satışından gəlir 93000 manat olmuşdur. Orta xərclər 700 manat təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 5800
- 775
- 9000
- 93700
- 84000

453 Məhsulun satışından firma 720000 gəlir əldə etmişdir. Aşkar xərclər 560000, gizli xərclər 70000 olmuşdur. İqtisadi mənfəət nə qədərdir?

- 65000
- 650000
- 490000
- 90000
- 49000

454 Firmanın ümumi xərcləri 64000, orta dəyişən xərcləri 570, orta sabit xərcləri 70 olmuşdur. Firma neçə vahid məhsul istehsal etmişdir?

- 1200
- 1000
- 120
- 10
- 100

455 Firma 140 vahid məhsul istehsal etmişdir. Ümumi xərclər 420000, orta dəyişən xərclər 2100 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 900
- 150
- 1500
- 1400
- 9000

456 İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- ticarət palatası
- konsaltinq şirkətləri
- vergi sistemi
- emissiya sistemi
- sığorta sistemi

457 Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- əmək birjası
- həmkarlar təşkilatı
- sahibkarlar cəmiyyəti
- istehlakçılar ittifaqı
- iqtisadi təhsil sistemi

458 Bazar infrastrukturuna aiddir:

- sadalanan hamısı
- banklar
- yarmarkalar
- valyuta bircaları
- reklama agentliyi

459 Aşağıdakılardan qiymətli kağızların alqı-satqısını həyata keçirildiyi bazar adlanır:

- emissiya sistemi
- hərrac
- lizinq
- fond birjası
- əmtəə birjası

460 Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

- innovasiya bazarı
- istehlak bazarı
- iş qüvvəsi bazarı
- istehsal vasitələri bazarı
- satıcı bazarı

461 Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

- dünya bazarı
- leqal bazar
- lokal bazar
- regional bazar
- milli bazar

462 Daxili quruluş bazarın ayrı-ayrı elementlərinin yerləşməsi; bazarın ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi- bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazarın strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

463 Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazar strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

464 İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu

- mübadilə dəyərində malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtəələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
- cəmiyyətə zəruri olan əmtəələrin istehsalına məsrəflər
- istehlak dəyərində malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri

465 Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- insanlar arasında razılaşma məhsulu
- əmtəə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey
- universal əmtəə
- pul kimi istifadə olunan şey
- ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtəə

466 Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- qiymət müqyası
- dəyər ölçüsü
- qiymətlərin məştabı

- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi

467 əmtəə – bu:

- digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət
- hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey
- inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu
- hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu
- satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya

468 əmtəənin əsas xassələrinə aiddir:

- sadalanan heç biri
- istehlak dəyəri və mübadilə dəyəri
- mübadilə dəyəri və bazar dəyəri
- bazar dəyəri və istehlak dəyəri
- əmtəənin çəkisi və ölçüləri

469 əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- əmtəənin qiymətliliyi
- ictimai-zəruri dəyər
- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri

470 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- istehlak dəyəri
- ictimai-zəruri dəyər
- bazar dəyəri
- əmtəənin qiymətliliyi
- mübadilə dəyəri

471 Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

- kompüter proqramı
- dərslük
- dərman
- meyvələr
- avtomobil

472 Nemət adlanır:

- insanın faydalı fəaliyyəti
- nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti
- insanın bu və ya digər tələbatını ödəyən əşya, hadisə və əmək məhsulu
- iqtisadi tələbatların təzahür forması
- maddi istehsalın məhsulu

473 İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

- işsizliyi
- iqtisadi böhranlar
- tələbatların qeyri məhdudluğunu

- resursların məhdudluğunu
- istehsalın səmərəliliyini

474 İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səciyyəvidir:

- informasiya
- maddi
- təbii
- maliyyə
- resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səciyyəvidir

475 Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

- dəlləxanada saç qırılması
- içtimai nəqliyyatda gediş
- atelyədə pencəyin tikilməsi
- təhsil alma
- turist səfəri

476 İstehsal səmərəlidir-əgər

- bütün resurslardan tam istifadə edilibsə
- əmək resurslarından tam istifadə olunması təmin olunubsa
- yüksək mənfəət alınıbsa
- keyfiyyətli mallar buraxılıbsa
- istehsal resurslarından tam istifadə olunubsa

477 Məhdudluq budur:

- təkrar istehsalın xarakteristikası
- ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi
- iqtisadi resursların xarakteristikası
- insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya
- inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi

478 İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

- sadalananlardan heç biri
- istehsal münasibətləri ilə
- istehsalın təşkili ilə
- istehsal texnologiyası ilə
- idarəetmə metodları ilə

479 Sadalanan sahələrdən hansı bir qayda olaraq oliqopolik quruluşa malikdir:

- məişət xidmətləri
- kənd təsərrüfatı
- ticarət
- ayaqqabı istehsalı
- avtomobil istehsalı

480 Firmalar arasında saziş – geniş yayılmış haldır:

- bütün sadalanan hallarda
- inhisar
- təkml rəqabət

- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət

481 Duopoliya aşağıdakı hallarda ola bilər:

- sadalanan halların heç birində
- inhisar
- təkml rəqabət
- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət

482 Qiymət diskriminasiyası – bu:

- qiymətlərin daimi artımı
- eyni məhsulun müxtəlif qiymətlərə, müxtəlif alıcılara satışdır
- daha keyfiyyətli əmtəyə qiymət artımıdır
- işçiyə onun milliyyətindən və cinsindən asılı olaraq əməkhaqqının müxtəlifliyi
- istehlak əmtəələrinə yüksək qiymətin təyin edilməsi

483 Oliqopoliya modelində firmanın davranış strategiyası bundadır:

- bütün cöstərilənlər
- rəqiblərin davranışını nəzərə alaraq qərar qəbul edilməlidir
- bazarda payının qorunmasına çalışmalıdır
- firmanın mənfəətinin bölgüsü
- dəyişməz qiymət siyasəti həyata keçirməlidir

484 Bir neçə əmtəə istehlakçının və çoxsaylı müstəqil istehsalçının olması ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- Monopsoniya
- Polipoliya
- Oliqopoliya
- Oliqopsoniya
- İnhisar

485 Yüksək inhisarçı mənfəət götürmək məqsədilə müvazinətli qiymətdən yuxarı və ya aşağı xüsusi bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi adlanır:

- sərbəst qiymət
- alıcı qiyməti
- satıcı qiyməti
- sövdələşmə qiyməti
- inhisarçı qiyməti

486 əvəz edicisi olmayan əmtəənin sahədə vahid istehsalçısı – bu:

- duopoliya
- oliqopoliya
- təkml rəqabətli firma
- monopsoniya
- inhisar

487 İnhisarçı firma bacarır:

- istənilən həcmdə əmtəəni istənilən qiymətə satmaq

- öz əmtəəsini istənilən qiymətə sata
- maksimum mənfəət verə bilən məhsul buraxılışı və qiymət kombinasiyasını seçə
- istənilən həcmdə məhsul sata
- tələbin elastikliyinə təsir edə

488 İstehlakçının inhisar vəziyyəti – bu:

- duopoliya
- oliqopoliya
- oliqopsoniya
- monopsoniya
- inhisar rəqabəti

489 İnhisarçı firmanın davranışına xarakterik olan odur ki, o, cəhd edir:

- alıcı tələbinə uyğun əmtəəni istehsal etsin
- az məhsul istehsal etməyə və ona yüksək qiymət müəyyən etməyə
- çox məhsul istehsal etməyə və ona mümkün olan aşağı qiymət müəyyən etməyə
- istehsalın elə həcmi ki, $MR=P$ olsun
- son hədd xərclərinə müvafiq olan qiyməti müəyyən etməyə

490 Mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün inhisarçı firma istehsalın elə həcmi seçməyə çalışır ki, orada:

- son hədd xərcləri minimal olsun
- son hədd xərcləri məhsulun qiymətinə bərabər olsun
- son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabər olsun
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun
- son hədd gəliri orta xərclərə bərabər olsun

491 Təkmil və inhisarçı rəqabət bazarlarının ümumi cəhəti:

- təkmil və inhisar rəqabəti üçün sadalananlar arasında ümumi cəhət yoxdur
- müxtəlif əmtəələr istehsal edir
- bazarda çoxlu alıcılar və satıcılar fəaliyyət göstərir
- firma məhsuluna tələb qrafiki üfüqi xətt formasındadır
- eyni təbiətli əmtəələr istehsal edirlər

492 Eyni əmtəə istehsal edən yalnız iki satıcı rəqib olduğu bazar quruluşu modeli - bu:

- təkmil rəqabət
- inhisar
- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət
- duopoliya

493 Oliqopoliya – bu:

- qiymət diskriminasiyası həyata keçirən firma
- bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi baza tipi
- müxtəlif əmtəələr istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların bazarı
- qiymətlərə nəzarət məqsədilə istehsalın məhdudluğu haqqında müqavilə bağlamış firmalar qrupu
- bazarlarda qiymət artıran və azaldan firma

494 Müxtəlif məhsullar istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların olduğu bazar quruluşu - bu:

- duopoliya
- inhisar
- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya
- təknil rəqabət

495 Ümumi faydalılığın aşağıdakı siyahıda hansı son hədd faydalılığının azalması qanununu əks etdirir:

- 300,400,500,400
- 300,400,500,600
- 300,550,850,1200
- 300,500,1700,9700
- 300,350,370,380

496 Aşağıdakı müddələrdən hansı düz deyildir?

- bütün mülahizələr doğrudur
- büdcə xətti üzərində olan hər hansı nöqtə iki müxtəlif əmtəənin müəyyən kombinasiyasını əks etdirir
- fərqsizliklər əyrisi üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir
- fərqsizliklər üzərində olan bütün nöqtələr tələbatın ödənilməsinin eyni səviyyəsini əks etdirir
- büdcə xətti üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir

497 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
- ümumi və son faydalılıq arasındakı fərq
- ümumi faydalılığ
- son faydalılığ
- öz gəlirini

498 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığ artır
- zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığ azalır
- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığ azalır

499 İstehlak tarazlığı nöqtəsi – bu:

- düzgün cavab yoxdur
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin toxunma nöqtəsi
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin kəsişmə nöqtəsi
- büdcə xəttində yerləşən istənilən nöqtə
- fərqsizlər əyrisinin ən yuxarısında yerləşən istənilən nöqtə

500 Qiffen paradoksu ibarətdir:

- əmtəələrin bütün qiymətlərində tələbin dəyişməzliyində
- əmtəənin qiyməti azalarsa ona tələb artmaqda
- son faydalılığın artmasında
- ümumi faydalılığın azalmasında
- əmtəənin qiyməti azaldıqda ona tələbin azalmasında

501 Nemətlərin son faydalılığı arasındakı nisbətlər aşağıdakıların nisbətləri kimidir:

- düzgün cavab yoxdur
- onların qiymətləri
- onların dəyərləri
- fərqsizlər ayrıləri
- büdcə xətləri

502 Tələb əyrisinin mənfi meyilliyi izah oluna bilər:

- gəlir effektilə
- Qiffen paradoksu ilə
- son faydalılığın azalması qanunu ilə
- Qossenin ikinci qanunu ilə
- fərqsizliklərin ayrıləri ilə

503 İstehlakçı seçimi nədir?

- faydalılığı maksimumlaşdırmaq məqsədilə gəlirin bölgüsü haqqında qərar qəbul etmək
- hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətə münasibət
- nemətin faydalılığının hesablanması
- alternativ gəlir mənbəyinin seçilməsi
- doğru cavab yoxdur

504 Hansı halda aşağı kefiyyətli nemətlərin qiyməti düşdükdə onların istehlakı azalır.

- "Gəlir-istehlak" xətti azalan olduqda
- əvəzləmə effekti gəlir effektindən yüksək olduqda
- gəlir effekti əvəzləmə effektindən yüksək olduqda və onlar müxtəlif istiqamətə yönəldikdə
- gəlir effekti və əvəzləmə effektləri eyni istiqamətə yönəldikdə
- gəlir effekti və əvəzləmə effekti müxtəlif istiqamətlərə yönəldikdə

505 Enqel ayrıləri.

- fərqsizlik ayrıləri ilə üst-üstə düşür
- "gəlir-istehlak" xətləri əsasında qurulur.
- "qiymət-istehlak" xətləri əsasında qurulur.
- təklifdə dəyişiklikləri əks edilir
- faydalılığın səviyyəsində dəyişiklikləri əks etdirir.

506 İki əmtənin istehlakı zamanı əmtəələrdən birinin qiyməti düşərsə istehlakçının tarazlıq nöqtəsi yerini dəyişir:

- istehlakçının tarazlıq nöqtəsi dəyişmişdir
- daha yüksək fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- daha aşağı fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- həmin fərqsizlik əyrisi boyunca
- yeni büdcə xəttinə

507 əmtəyə fərdi tələbin qrafiki nəyin əsasında yenidən qurula bilər?

- əvəzləmə effektinin qrafik təsviri
- Enqel ayrıləri
- "gəlir-istehlak" xətti
- "qiymət-istehlak" xətti

- gəlir effektinin qrafik təsviri

508 İstehlakçı davranışı qaydası ondan ibarətdir ki;

- istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı artır
 istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı azalır
 əmtənin qiyməti azalrsa istehlakçının bu əmtədən istifadəsinin real gəliri artır
 istehlakçı üçün bütün nemətlər eyni qiymətlidir
 hansı əmtənin alınmasına, sərf olunmasına baxmayaraq xərclənmiş sonuncu pul vahidi eyni faydalılıq gətirməlidir

509 əvəzləmə effekti ondan ibarətdir ki;

- son hədd faydalığı son hədd faydalığını üstələyir
 istehlakçı üçün bütün nemətlər bərabər qiymətlidir
 qiymətlərin azalması əmtəyə nisbi cəlbediciliyi artırır və ona tələbin artmasına səbəb olur
 əgər əmtənin qiyməti azalrsa istehlakçının həmin əmtədən real gəliri artır
 təkrar istehlakçılarda əmtənin faydalılığı azalır

510 İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- proletar siyasi iqtisadı
 merkantilizm
 fiziokratlar
 klassik siyasi iqtisad
 marşinalizm

511 İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi
 iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və priyomları
 iqtisadiyyatın strukturu
 iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
 iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü

512 İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə
 riyazi metod və modellərin tətbiqilə
 iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
 iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsilə
 iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsilə

513 İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
 riyazi metod və modellərin aparılması ilə
 iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
 iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsi ilə
 iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə

514 Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- insanların ictimai həyatında iqtisadiyyatın rolu müəyyənləşdirir
 sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir:
 alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;

- insanların tələbatlarını ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərin.
- insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.

515 İqtisad elminin əsas əhəmiyyəti bu gün ondan ibarətdir ki, o:

- iqtisadçı-amillərə öz qabiliyyətlərini reallaşdırmağa imkan verir
- sahibkarlara müvəfəqiyyətlə bizneslərini aparmağa kömək edir
- insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından iqtisadiyyatın daha yaxşı təşkil edilməsinin yollarını göstərir
- insanlara təsərrüfat fəaliyyətlərindən onların davranışlarının həqiqi motivlərini açıqlayır
- insanların içtimai həyatlarında iqtisadiyyatın yerini müəyyən edir

516 P.Samuelsən iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünü fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- Smit, Rikardo, Marks
- Marks, Keyns, Marşall
- Keyns, Marks, Fridman
- Kene, Marşall, Fridman
- Smit, Marks, Keyns

517 İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

- sosial-utopistlər
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- neokeynsçilər
- marksistlər

518 Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

- onların arasında heç bir oxşarlıq yoxdur
- obyektiv xarakter daşıyırlar
- insanların fəaliyyətindən asılıdırlar
- insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər
- tarixən keçici xarakter daşıyırlar

519 İqtisadi nəzəriyyənin sintez metodun elementlərini göstərin:

- sadalanan hamısı sintez metoduna aiddir
- təfəkkürdə konkretədən abstrakta hərəkət
- tədqiq olunan hadisənin tərkib hissələrinə bölünməsi
- aralarında doğmalmıq əlaqələri olan elementlərin birləşdirilməsi, hissələrdən tamın yaradılması.
- doğru cavab yoxdur

520 Tələbatların artması qanunu aiddir;

- belə bir qanun mövcud deyil
- xüsusi iqtisadi qanunlara
- spesifik iqtisadi qanunlara
- ümumi iqtisadi qanunlara
- iqtisadi qanunlara aid deyil

521 İqtisad elmində belə metodoloji yanaşma mövcud deyil;

- subyektiv
- dialektik-materialist

- neopozitiv-empirik
- sosial-institusional
- bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur

522 İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

- fiziokratlar
- merkantilistlər
- neoliberalılar
- neokeynsçilər
- marjinalistlər

523 Elmin tədqiqat predmetini tədaviyən istehsal keçirən elmi cərəyanını göstərin.

- fiziokratlar
- utopik-sosialistlər
- merkantilistlər
- keynsçilər
- marjinalistlər

524 Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasını qoymuşdur:

- fiziokratlar
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisad
- merkantilizm
- keynsçilik

525 İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- monetarizm, neoliberalizm
- sosial-institusionalizm, marjinalizm
- keynsçilik, marjinalizm
- marksizm, merkantilizm
- merkantilizm, monetarizm

526 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin ilk müəllifi kim olmuşdur?

- K.Marks
- A.Smit
- A.Monkretyen
- D.Rikardo
- F.Kene

527 İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa
- xüsusi mülkiyyətçiliyə
- sahibkarlıq fəaliyyətinə
- sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə
- xarici malların alqı- satqısına

528 Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- Adam Smit
- Jon Stüart Mill
- Karl Marks
- Alfred Marşall
- Jon Meynard Keyns

529 Dəyişən və sabit xərclər anlayışı yalnız mövcud olur:

- inhisarçı firma üçün
- inhisar rəqabətli bazar üçün
- qısa müddətli dövrdə
- az müddətli dövrdə
- təkmil rəqabətli bazar üçün

530 Dəyişən xərclər – bu:

- istehsal həcmindən dəyişməsindən asılı olaraq dəyişən xərclərdir
- alternativ xərclərdir
- məhsul vahidinin istehsalına düşən xərclərdir
- aşkar və qeyri –aşkar xərclərdir
- istehsal həcmindən dəyişməsindən asılı olmayaraq mövcud olan xərclərdir

531 Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür:

- aşkar xərclər + qeyri-aşkar xərclər = mühasibat xərclər
- müddəalardan heç biri düzgün deyildir
- iqtisadi mənfəət – mühasibat mənfəəti = aşkar xərclər
- mühasibat mənfəəti - qeyri-aşkar xərclər = iqtisadi mənfəət
- iqtisadi mənfəət – qeyri-aşkar xərclər = mühasibat mənfəəti

532 Ümumi(məcmu) xərclər – bu:

- son hədd xərcləri + orta xərclər
- qeyri – aşkar xərclər– mühasibat xərcləri
- sabit xərclər+ dəyişən xərclər
- sabit xərclər– dəyişən xərclər
- mühasibat xərcləri+ iqtisadi xərclər

533 Daimi xərclər qrafiki:

- müsbət maillikli əyridir
- koordinat oxunun başlanğıcından 45 dərəcə bucaq altında çıxan düz xətdir
- üfüqi düz xətdir
- şaquli düz xətdir
- mənfi maillikli əyridir

534 Qısamüddətli dövrdə sahibkar istehsal həcmi artırmağa bilər:

- son hədd xərcləri 0 bərabər olana qədər
- sabit xərclər aradan qalxana qədər
- qısamüddətli dövrdə istehsal həcmi artırmağa lüzum yoxdur
- miqyasda qənaət effekti başlayana qədər
- verimin azalması effekti başlayana qədər

535 Miqyasda qənaət effekti nədən ibarətdir ?

- ondan ibarətdir ki, qənaət istehsal miqyaslarının azaldılması hesabına əldə olunur
- ondan ibarətdir ki, sahibkarlar daima istehsal miqyasını artırır
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcmının artması ilə dəyişən xərclər artır, sabit xərclər isə azalır
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcminin azalması ilə ümumi xərclər aşağı düşür.
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcmının artması zamanı məhsul vahidinə düşən xərclər azalır

536 İstehsal funksiyası göstərir:

- istehsal həcminin dəyişməsi ilə istehsal xərcləri və mənfəət neçə dəyişir
- istehsalın həcminin istifadə olunan istehsal amillərinə, miqdarında asılılığı
- hansısa əmtəənin istehsalında istifadə olunan müxtəlif istehsal amilləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə
- əmtəə qiymətinin istehsal xərclərindən asılılığı
- bu və ya digər əmtəənin istehsalında hansı texnologiya istifadə edilir.

537 Sabit xərclər – bu :

- qeyri- aşkar xərclərdir
- mühasibat xərcləridir
- onların əldə olunması məqamında olan qiymətlər üzrə resurslara məsrəflərdir
- daha əlverişli istehsal şəraitində məhsul istehsalının, minimum xərcləridir
- firmanın hətta məhsul istehsal edilmədiyi halda belə çəkdiyi xərclərdir

538 Texnologi səmərəlilik – bu:

- ən mümkün istehsal resurslarının istifadə edilməsi imkanındır
- mövcud şəraitdə ən qabaqcıl texnologiyanın tətbiqidir
- istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsuludur
- istehsalatda işçilərin məşinlər və avadanlıqla əvəz edilməsinin ən yaxşı üsuludur
- məhsul buraxılışının müəyyən həcmi təmin etmək üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uzlaşdırılmasıdır

539 İstehsal amillərinin uzlaşdırılmasının bütün mümkün variantları ilə buraxılan məhsulun həcmi arasındakı qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı anlayışın köməyi ilə ifadə olunur:

- ümumi xərclər əyrisilə
- istehsal imkanları əyrisilə
- məhsul buraxılışının ümumi həcm əyrisilə
- təklifin elastikliyilə
- istehsal funksiyası ilə

540 İstehlakçılarının onların gəlirləri və şəxsi üstünlükverimlərinə asılı olaraq müxtəlif məhsul və xidmətlərə tələbin formalaşması prosesi adlanır:

- təklifin elastikliyi
- bazar qiymətlərinin formalaşması
- bazar tələbinin formalaşması
- istehlakçı davranışı
- tələbin elastikliyi

541 Faydalılığın ölçülməsinə iki əsas yanaşma:

- marksist və klassik
- keynsçi və neoliberal
- istehsal və qeyri-istehsal
- marksist və monetar
- ordinalist və kordinalist

542 İstehlakçının müəyyən dəst əmtəələrin istehlakından aldığı məmnunluq necə adlanır?

- əvəz etmə effekti
- son faydalılıq
- ümumi faydalılıq
- yutil
- gəlir effekti

543 Son faydalılıq - bu:

- ümumi faydalılıq
- istehlakçının almaq istədiyi faydalılığın maksimal səviyyəsi
- istehlakçının əlavə nemət vahidinin istehlakından aldığı məmnunluq
- müəyyən miqdar nemətin istehlakından əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq
- müəyyən miqdarda pul vəsaitinin xərclənməsi müqabilində əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq

544 Ordinalist istehlakçı davranışının nəzəriyyəsi başqa cür adlanır

- faydalılığın kəmiyyət nəzəriyyəsi
- faydalılığın sıra nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə

545 Bütçə xətti göstərir:

- bazar qiymətlərinin dəyişməsinə
- tələbin ödənilmə dərəcəsini
- tələbin həcmninə qiymətdən asılılığını
- istehlakçının malik olduğu gəlirin müqabilində ola biləcək iki əmtəənin müxtəlif kombinasiyalarını
- istehlakçıya eyni faydalılıq verən iki əmtəənin mümkün olan müxtəlif kombinasiyalarını

546 Qiffen paradoksu bunlara münasibətdə təzahür olunur:

- əvəzləyici əmtəələr
- zinət əşyaları
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- aşağı keyfiyyətli məhsullar
- tamamlayıcı əmtəələr

547 Fayda nədir?

- qeyri iqtisadi kateqoriyadır
- nemətin istehlakçıya fayda gətirmək xassəsi
- nemətin insanın bu və digər tələbatı ödəmək qabiliyyəti
- əmtəələrin istehsal olunmasının səbəbi kimi onların obyektiv xassəsi
- insanın sağlamlığı üçün faydalı olan elementlərinin mövcudluğu

548 Səciyyələrin təhlili metodunun müəllifi kimdir.

- İ.Bentam
- K.Lankaster
- C.Klark
- Y.Slutski
- C.Hiks

549 Hansı əmtəə normal əmtəə sayılır:

- qiymətlərin dəyişilməsi ilə onlara tələbin dəyişmədiyi əmtəələrdir
- stabil olaraq tələbi az olan əmtəə
- stabil olaraq tələbi çox olan əmtəə
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin düz mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin tərs mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə

550 Faydalılıq məfhumunu iqtisadi tədqiqatlarda ilk dəfə kim işlətmişdir:

- K.Marks
- A.Smit
- U.Cevons
- İ.Bentam
- K.Menger

551 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinin əsas tədqiqat obyektı:

- bütün sadalananlar
- istehsal sferası
- mübadilə sferası
- qeyri-istehsal sferası
- maliyyə bazarı

552 Qiymətlərin tərəddüdlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə həyata keçirilən sövdələşmə necə adlanır?

- forvard sövdələşmələr
- real əmtəə ilə sövdələşmələr
- onkol sövdələşmələr
- mükafatlı sövdələşmələr
- möhtəkir sövdələşmələr

553 əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- listing
- ticarət üçün yerin verilməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi
- informasiyanın verilməsi
- mübahisələrin tənzimlənməsi

554 Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

- bütün sadalananlar üçün
- xarici kapitalı cəlb etmək üçün
- azad rəqabəti təmin etmək üçün
- müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün
- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün

555 Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

- sahibkarların birlikləri
- istehlakçıların birlikləri
- iqtisadi təhsil sistemi
- emmisiya sistemi

- həmkarlar ittifaqları

556 Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirlərsə
 təklif tələbi üstələyirsə
 alıcılar satıcılardan çoxdursa
 satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa
 tələb təklifi üstələyirsə

557 Bazar infrastrukturunun funksiyalarını aid deyil.

- istehsal sahəlin arasında resursların bölünməsi
 iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;
 bazar münasibətləri iştirakçılarına öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;
 hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təcrübənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;
 sadalanan hamısı aiddir

558 əmək birjalarının vəzifələrindən aid olmayanını göstərin

- işsizlərə maddi yardımın verilməsi
 Boş iş yerlərinin uçotu
 bazar qiymətlərinin tətbiqi
 iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsinə
 işsizlərin ixtisasının artırılmasının və "yaxın" peşələrə yiyələnməsinin təşkili

559 Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- vergi sistemi
 konsaltinq şirkətləri
 ticarət palatası
 sığorta sistemi
 auditor firmaları

560 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

- küləyin enerjisi
 sualtı qayıq
 su kəməri
 paltar
 bilik

561 İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı tipləri mövcuddur:

- iqtisadi və qeyri- iqtisadi
 maddi və qeyri -maddi
 nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı
 sadə və geniş
 məhsuldar və qeyri-məhsuldar

562 İstehsal vasitələri ibarətdir:

- əmək məhsulları və əmək vasitələrindən
 əmək cisimləri və əmək məhsullarından

- əmək vasitələri və cisimlərindən
- əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
- iş qüvvəsi və texnologiyadan

563 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir?

- pul kapitalı
- kapital
- torpaq
- əmək
- sahibkarlıq qabiliyyəti

564 İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

- təbii
- əmək
- maddi
- qeyri-maddi
- maliyyə

565 əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

- bunlar hamısı maddi nemətlərdir
- bunlar əmtəədir
- bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir
- bunlar iqtisadi resurslardır
- bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir

566 əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

- istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi
- istehsal binaları, avadanlıq, alətlər
- alətlər, yanacaq, xammal
- iş qüvvəsi, texnologiya
- xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri

567 Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti nədir?

- iqtisadi ehtiyat
- iqtisadi mənafe
- maddi nemət
- qeyri-maddi nemət
- xidmət

568 İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- maddi nemət
- əmək vasitəsi
- əmək predmeti
- istehsal amili
- texnologiya

569 İstehsalın şəxsi amili nədir?

- doğru cavab yoxdur
- əmək vasitələri

- əmək predmeti
- istehsal vasitələri
- iş qüvvəsi

570 İqtisadi mənafeələr – bu:

- iqtisadi subyektlərin maraqları
- insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
- iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
- insanların özünün reallaşdırmağa tələbatı
- insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri

571 Göstərilən amillərdən hansı iqtisadi resurslara aiddir.

- sadalanların heç bir
- təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları
- əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti
- informasiya amili
- sadalanan hamısı

572 əmək cisimləri –bu:

- hazır məhsul
- alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
- binalar, yollar, kanallardır
- fəhlələr və ifadəedicilər heyətidir
- sonrakı emala gedən xammal

573 Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- istehsal vasitələri və iş qüvvəsi.
- əmək alətləri və təkrar istehsal olunan əmək vasitələri;
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi;
- texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- əmək vasitələri və əmək məhsulu

574 Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcud deyil:

- mübadilə
- istehsal
- bölgü
- həddindən artıq ifrat istehsal
- istehlak

575 İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- 3
- 2
- 4
- 5
- 6

576 Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansılar doğrudur?

- torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti
- torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə

- torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
- resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital
- sahibkarlıq, texnologiya, əmək

577 Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi nədir?

- doğru cavab yoxdur
- təsərrüfat fəaliyyəti
- içtimai təkrar istehsal
- maddi istehsal
- qeyri maddi istehsal

578 İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

- müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi
- mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını
- istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı
- firmanın maksimum istehsal həcmi
- firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını

579 Rəqabətin hərfi mənası nədir?

- satışda, alışda əlverişli şərait;
- istehsalın nəticəsini yaxşılaşdırmaq;
- bazar
- latın sözü olub (concureqo) "toqquşma" deməkdir.
- iqtisadiyyatın inkişaf etdirmək;

580 Rəqabət nədir?

- istehsalçılar və istehlakçılar arasında resurslar uğurunda mübarizədir
- bazar təsərrüfatı subyektləri arasında əmtələrin istehsalı və realaşması ən yaxşı şərtləri uğrunda mübarizədir;
- istehsalçılar arasında mübarizədir;
- istehlakçılar arasında mübarizədir;
- müəssisələr arasında bəhsləşmədir;

581 İstehsal inhisarçılığı nədir?

- istehsalçı müəssisələrin birləşməsidir;
- əlverişli satış şəraitidir
- əlverişli istehsal şəraitidir;
- müəyyən növ məhsul istehsalının əsas hissəsinin bir istehsalçının əlində cəmlənməsidir;
- hansısa bir əmtənin ancaq iri müəssisələrdə istehsal olunması

582 Müasir iqtisadi nəzəriyyə neçə bazar strukturu tiplərini ayırır?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

583 İnhisarın səciyyəvi xüsusiyyətlərinə aid deyildir?

- bütün resursların tam mobilliyi
- istehsalın əksər hissəsinin bir firmada təmərküzləşməsi

- inhisar mənfiətini mənimsəmək
- bazar qiymətinə təsir göstərmək imkanı
- digər firmaların bazara girişinə mane olmaq imkanlarının olması

584 Təbii inhisar

- əlverişsiz istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- əlverişli istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- rəqabət nəticəsində yaranan inhisar.
- istehsalın həcmi razılaşdırən müəssisələr birliyi;
- nadir və sərbəst təkrar istehsal oluna bilməyən elementlərin sahibi olan istehsalçı

585 Azərbaycan Respublikasında Antiinhisar qanunvericiliyinə uyğun olaraq hansı müəssisələr inhisarı hesab olunur?

- satışın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- istehsalın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən müəssisə;
- istehsalın 50% -ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- satışın 35 %-ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə
- satışın 50%-ni öz əlində cəmləşdirən iki müəssisə;

586 Təkmil rəqabətin şərti deyil:

- qiymətlərə təsir etmənin mümkünsüzlüyü
- çoxlu miqdarda sərbəst istehsalçılar
- çoxlu miqdarda sərbəst istehlakçılar
- sahəyə girişin və aradan çıxışın azadlığı
- əmtələrin differensiasiyası

587 Heç biri əmtənin bazar qiymətinə təsir edə bilməyən eyni məhsul istehsal edən çoxsaylı firmaların bazar quruluşu - bu:

- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- duopoliya
- oliqopoliya
- təkmil rəqabət

588 Hansı bazar quruluşunda firmalar sərbəst olaraq sahəyə daxil ola və oradan çıxı biləcək?

- təkmil rəqabət
- inhisar
- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət
- duopoliya

589 Sahə anlayışı təxmin edir:

- bir-birini qarşılıqlı əvəz edən məhsullar istehsal edən firmalar qrupu
- bir-birini qarşılıqlı tamamlayan məhsullar istehsal firmalar qrupunu
- eyni resursları istifadə edən firmalar qrupunu
- bir texnologiya istifadə edən firmalar qrupunu
- ümumi təşkilati prinsiplərlə xarakterizə olunan firmalar qrupu

590 Qısamüddətli dövrdə rəqabət qabiliyyətli firmanın təklif əyrisi hansı əyri ilə üst-üstə düşür?

- adları çəkilməyəndən heç biri ilə
- son hədd xərcləri əyrisi
- orta dəyişən xərclər əyrisi
- orta xərclər əyrisi
- ümumi xərclər əyrisi

591 Təkmil rəqabətli firma mənfəəti maksimumlaşdırır, əgər:

- əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərə bərabər olarsa
- firmanın təkə mühasibat mənfəəti deyil, iqtisadi mənfəəti də olarsa
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olarsa
- qiymət orta xərclərə bərabər olarsa
- orta gəlir orta xərclərə bərabər olarsa

592 Natural inhisar formalarına aid deyildir:

- adı çəkilməyəndən heç biri
- təsadüfi forma
- təbii forma
- sabit forma
- ümumi forma

593 əgər Lerner indeksinin qiyməti 1-ə yaxınlaşırsa, deməli:

- bütün sadalananlar düzdür
- firmaların təqdim etdiyi məhsul eyninövlüdür
- sahə üçün bazar hakimiyyətinin yüksək dərəcəsi səciyyəvidir
- sahə nadir məhsul buraxır
- bazar payları firmalar arasında bərabər bölüşdürülmüşdür

594 Qeyri – təkmil rəqabət nəzəriyyəsinin əsaslarını kim yaratmışdır?

- V.Parreto, L.Valras
- D.Robinson, E.Çemberlin
- K.Marks, F.Engels
- A.Smit, D.Rikardo
- M.Fridman, L.Erxard

595 Aşağıdakı təriflərdən hansı daha çox normal mənfəət anlayışına uyğun gəlir?

- işlərin normal aparılması şəraitində firmanın alacağı mənfəət
- həmin sahədə firmanın qalması üçün zəruri olan minimum mənfəət
- heç bir tərif
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olduqda firmanın əldə etdiyi mənfəət
- sahədə tipik firmanın əldə etdiyi mənfəət

596 Bazar hökmüranlığı nədir?

- tələb qanunu ilə hesablaşmamaq imkanı
- tam rəqabət qabiliyyətlilik
- firmanın alıcılar üzərində hökmüranlığı
- rəqiblərin öz siyasətinə tabe edilməsi
- bazar qiymətinə təsir etmək imkanı

597 Bazar hakimiyyəti dərəcəsinin göstəricisi budur:

- Filips əyrisi
- Pareto meyarı
- Lerner indeksi
- son hədd əvəzləmə norması
- Lorents əyrisi

598 Rəqabətin funksiyalarına aid deyil:

- əmtələrin keyfiyyətinin yüksəldilməsini stimullaşdırma
- istehsalçıların differensiasiyası
- cəmiyyətdə sosial ədaləti təmin etməsi
- istehsalın səmərəliliyini stimullaşdırması
- resursların iqtisadi səmərəli bölgüsü

599 Qeyri-təkmil rəqabət növlərinə nə aid deyil:

- oliqopsoniya
- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- sadalananların hamısı aiddir
- oliqopoliya

600 Eyni növ əmtənin çoxlu sayda müstəqil istehsalçısı və həmin əmtənin külli miqdarda təcrid olunmuş istehlakçısı ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- İnhisar
- Polipoliya
- Oliqopoliya
- Oliqopsoniya
- Monopsoniya

601 Anti-inhisar Şerman qanunu harada və nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1937-ci ildə Danimarkada
- 1889-cu ildə Kanadada
- 1890-cı ildə ABŞ-da
- 1914-cü ildə ABŞ-da
- 1935-ci ildə Belçikada

602 əlavə əmtəə vahidinin satışından əldə olunmuş gəlir:

- orta gəlirdir
- maksimum gəlirdir
- minimum gəlirdir
- ümumi gəlirdir
- son hədd gəliridir

603 Firmanın ümumi gəliri ilə ümumi xərcləri arasındakı fərq:

- orta mənfəətdir
- orta gəlirdir
- son hədd gəliridir
- orta xərclərdir
- ümumi mənfəətdir

604 Firmanın orta gəliri ilə orta xərcləri arasındakı fərq:

- orta gəlirdir
- ümumi mənfəətdir
- son hədd gəliridir
- orta xərclərdir
- orta mənfəətdir

605 əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yuxarı olarsa nə müşayiət olunur?

- bu əmtəəyə tələb elastikdir
- bu əmtəəyə tələb qeyri-elastikdir
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar
- bazarda əmtəə artıqlığı yaranar
- bazarda qısamüddətli müvazinət mövcud olar

606 Nəyin nəticəsində artıq istehsal effekti meydana çıxma bilər?

- sahələrarası rəqabət nəticəsində
- qısamüddətli tarazlıq nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlərin aşağı həddinin təyin edilməsi nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlər tavanının təyin edilməsi nəticəsində
- vergilərin artması nəticəsində

607 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtəənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

- istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
- müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtəələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında
- tələb və təklifin tərəddüdləri əsasında
- bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində

608 A.Marşall öz qiymət nəzəriyyəsində qiymətin hansı növünə baxmamışdır?

- A.Marşall göstərilən bütün qiymət növlərinə baxmışdır
- tələb qiyməti
- təklif qiyməti
- normal qiymət
- istehsal qiymət

609 əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
- qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına
- qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
- qiymətin artması və təklifin həcmnin azalması
- qiymətin azalması və təklifin artması

610 əgər əmtəəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- əmtəənin tarazlı həcmi azalar
- tarazlı qiymət azalar
- heç nə dəyişməz
- tarazlı qiymət artar

- əmtənin tarazlı həcmi artar

611 əmtəyə tələbin azalması nəyə səbəb ola bilər?

- bu əmtənin istehlakçılarda böyük ehtiyatlarının olması
 bu əmtənin təklifinin azalması
 bu əmtəyə qiymətlərin qalxmasını gözləmək
 əmtə- əvəzedicilərinə qiymətlərin azalması
 istehlakçıların qəirlərinin artması

612 əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- həç nə baş verməz
 əmtə artıqlığı əmələ gələr
 əmtə defisiti meydana çıxar
 təklifin həcmi azalar
 tələbin həcmi artar

613 Hansı halda həm tələbin həcmnin, həm də təklifin həcmnin azalması zamanı əmtənin qiyməti artar?

- əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa
 əgər təklifin həcmi tələbin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
 belə ola bilməz
 əgər tələbin həcmi təklifin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
 əgər bu əmtə üçün əmtə- əvəzediciləri vardırsa

614 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sağa doğru hərəkət edəcək
 benzinə tələb artacaq
 avtomobilin qiyməti artacaq
 nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq
 nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sola doğru hərəkət edəcək

615 Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər
 əmtə tarazlıq qiymətilə satılır
 tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir
 tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
 əmtəyə tələb və təklif üst- üstə düşür

616 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
 təklif əyrisi daha az mailli şəkllə malik olur
 təklif əyrisi daha dikdir
 əmtəyə tələb yüksək olacaq
 əmtənin qiyməti sabit olacaq

617 İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtə miqdarının azalmasına səbəb olur
 tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtə miqdarının artmasına səbəb olur
 tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtə miqdarının artmasına gətirib çıxarır

- tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtəə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır
- əmtəənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtəə miqdarının artması ilə nəticələnir

618 Tələbin qiymət üzrə elastik əmsalının kəmiyyəti 2-ə bərabərdir. Bu o deməkdir ki:

- tələbin həcmi, hətta dəyişməz qiymət zamanı dəyişəcək
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5% azalar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% azalarsa, onda ona tələbin həcmi 2% artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5 % artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1 % enərsə, onda ona tələbin həcmi 2% azalar

619 Aşağıdakı müddəalardan hansı əmtəəyə tələb elastikliyinə səciyyəsinə aid deyildir?

- əmtəəyə tələbin həcmnin faiz dəyişməsi əmtəənin qiymət dəyişməsinə nisbətən çoxdursa
- alıcılar əmtəə qiymətinin dəyişməsinə sürətlə reaksiya verirlər
- qiymət elastikliyi əmsal 1-dən kiçikdir
- əgər əmtəənin qiyməti artırsa, satışda əldə olunan pul gəliri satıcıda ixtisar olunursa
- əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, satıcıda satışdan əldə olunan pul gəliri azalırsa

620 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

621 Təklif elastikliyi birinci növbədə asılıdır:

- əgər əmtəəyə tamamlayıcı əmtəələr varsa
- bu əmtəənin əvəzəndicilərinin sayından
- bu əmtəənin alqısına yönəldilmiş istehlakçı xərclərinin payından
- bu əmtəənin ən zəruri əmtəə və ya zinət əşyası olmasından
- bu əmtəənin istehsalçıların qiymətin dəyişməsinə hansı sürətlə reaksiya verə bilməsindən

622 əmtəənin təklifi mütləq qeyri-elastikdir. əgər bu əmtəəyə tələb artarsa, onda:

- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı isə dəyişməz
- tarazlı qiymət azalar, tarazlı əmtəə miqdarı isə artar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı azalar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı artar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı azalar

623 əgər iki əmtəənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

624 əmtəə təklifinin azalması nəyi artırır?

- bu əmtəənin qiymət üzrə təklif elastikliyinə
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə olan tələbin
- əmtəə – əvəzəndicilərinə olan tələbin

- bu əmtəyə olan tələbin
- bu əmtənin gəlir üzrə tələb elastikliyinin

625 Aşağıdakı müddəalardan hansı qiymət üzrə qeyri-elastik tələbə malik əmtəə səciyyəsinə aid deyildir?

- qiymət elastikliyi əmsalı 1 –dən azdır
- alıcılar əmtənin alqısına öz xərclərinin cüzi hissəsinə sərb edirlər
- bu əmtəə ən zəruri əmtəədir
- bu əmtənin çoxlu miqdarda əvəzediciləri vardır
- əmtəyə tələb həjminin faiz dəyişməsi əmtəə qiymətinin dəyişməsinə nisbətən azdır

626 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, on da bu əmtəə:

- tamamlayıcı əmtəədir
- ən zəruri əmtəədir
- zinət əşyasıdır
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir
- əmtəə- əvəzedicisidir

627 əmtəə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- əmtəə- əvəzedicisinin olmaması
- istehsala vergilərin artması
- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəyə qiymətin enməsi

628 A.Marşall öz konsepsiyasında qiymət anlayışına hansı yaraşmaları birləşdirmişdir?

- təkrar istehsal nəzəriyyəsi, xərclər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsinə
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsinə
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsinə
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehlak davranışı nəzəriyyəsinə
- istehsal amilləri nəzəriyyəsi və tələb təklif nəzəriyyəsinə

629 Vergilərin köməyilə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi siyasəti hansı neqativ effektdə səbəb ola bilər?

- sadalananlardan heç birinə
- əmtəələrin istehlakının artması
- əmtəələrin istehsalının artması
- qiymətlərin artması
- əmtəələrin keyfiyyətinin aşağı düşməsi

630 Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- tədiyyə vasitəsi
- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dünya pulu

631 Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- bütün sadalananlar dəyər qanunun funksiyalarıdır
- istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
- əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
- əmtəə istehsalçıların differensiasiyası
- sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil

632 Smit paradoksu adlanan paradoks əmtəənin hansı xassəsinə əsaslanır?

- sadalananlardan heç biri
- faydalılıq
- nadirlik
- mübadilə dəyəri
- istehsal dəyəri

633 Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- sadalananlardan heç birini
- nemətin mübadilə dəyərini
- nemətin istehlak dəyərini
- nemətin qiymətliyi
- nemətin qiymətini

634 əmtəənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- əmtəənin faydalılığı

635 əmtəənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- əmtəənin faydalılığı ilə
- onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- bazarda əmtəənin miqdarı ilə

636 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin və maddi resurslardan səmərəli istifadənin stimulu:

- əmtəənin ictimai dəyəridir
- əmtəənin istehlak dəyəridir
- əmtəənin bazar dəyəridir
- əmtəənin nadirliyidir
- əmtəənin mübadilə dəyəridir

637 əmtəənin bazar dəyəri əks etdirir:

- bu əmtəənin nadirliyi, istehlakçıların əksəriyyəti üçün əlçatmazlığı
- bu əmtəənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu
- əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti
- əmtəənin bu və ya digər insan tələbatını ödəyə qabiliyyəti
- konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəəyə tələb və təklifin nisbəti

638 Tədavül üçün zəruri olan rulun miqdarını bu formulla müəyyən etmək olar:

- P=M.V:Q
- M=V-P.Q
- V=P+Q:M
- M=P.V-Q
- M=P.Q:V

639 əmtəə təsərrüfatından fərqli olaraq natural təsərrüfatda əmək məhsulları

- əmtəə təsərrüfatındakı əmək məhsullarından heç nə ilə fərqlənmir
- istehlak dəyərinə malik olmur
- ictimai istehlak dəyərinə malik olmur
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsmi deyil
- istehsalçıların özü üçün istehlak dəyərinə malik olur

640 Amil gəlirlərinə nə aid deyil:

- faiz
- təqaüd
- mənfəət
- əməkhaqqı
- renta

641 İstehsal amilləri bazarında firmanın tarazlığı o zaman yaranır ki:

- bütün resurslar əvəz olunandır
- resursların qiymətləri müqayisə edilir
- məhsuldarlığın azalması qanunu fəaliyyətini dayandırır
- ehtiyatlara çəkilən xərclərin son həddi əlavə bir ehtiyatın istifadə olunmasından yaranan gəlirin son hddi ilə bərabərləşir:
- resursa tələb elastikliyi 0 bərabərdir

642 Kapitalın mahiyyətinin marksist baxışını seçin:

- kapital – puldur
- kapital – toplanmış əməkdir
- kapital – əvvəllər istehsal olunmuş nemətdir
- kapital – izafi dəyər gətirən dəyərdir
- kapital - daha çox iqtisadi sərvət əldə etmək üçün yaradılan və istifadə hər gün edilən resursdur.

643 Borc kapitalı bazarında qiymət rolunu nə oynayır:

- depozit faizi
- renta
- faiz dərəcəsi
- mənfəət
- milli valyuta kursu

644 İnvestisiyanın həcmi:

- faiz dərəcəsinin aşağı düşməsilə azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda arta və ya azala bilər
- faiz dərəcəsi artdıqda asılı deyil
- faiz dərəcəsi artdıqda artacaq

645 Qeyri-fiziki kapitala aid deyil:

- sadalananlardan heç biri aid deyil
- qeyri-istehsal binaları və qurğuları
- elmi kapital
- insan kapitalı
- bütün sadalananlar aiddir

646 Kapitalın belə funksional forması yoxdur:

- bütün sadalananlar kapitalın funksional formasına aiddir
- əmtəə kapitalı
- sənaye kapitalı
- kənd təsərrüfatı kapitalı
- borc kapitalı

647 Müəyyən neməti nə kapital edir:

- bu nemətin dəyəri
- bu nemətin bazar qiyməti
- bu nemətin xarici görünüşü, fiziki mahiyyəti
- bu nemətdən gəlir əldə etmək üçün istifadə olunması
- bu nemətə insanların subyektiv münasibəti

648 Faiz normasının yüksəlməsi nəyə səbəb olur:

- investisiyaların artmasına
- pul kapitalı təklifinin azalmasına
- pul kapitalına tələbin artmasına
- kapital bazarında tarazlığa
- pul kapitalı təklifinin artmasına

649 Torpaq rentası ödənilir:

- torpaq sahibi – icarədar sahibkara
- muzzdlu işçilər- torpaq sahibinə
- muzzdlu işçilər – icarədar sahibkara
- icarədar – sahibkar – torpaq sahibinə
- torpaq sahibi- dövlətə

650 Torpağın təbii keyfiyyəti ilə hansı renta əlaqədardır?

- mütləq renta
- differensial renta I və II
- differensial renta II
- differensial renta I
- inhisar rentası

651 Mütləq torpaq rentasının mövcud olması səbəbi?

- torpağın keyfiyyətində olan fərq
- torpaq üzərində ictimai mülkiyyət
- torpağın məhdudluğu
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət inhisarı
- torpaq üzərində təsərrüfat obyektini inhisarı

652 Hansı iqtisadi konsepsiyaya görə bütün gəlirlərin, o cümlədən torpaq rentasının mənbəyi izafi

dəyərdir?

- merkantilist
- keynsçi
- neoklassik
- marksist
- marcialist

653 Differensial rentanı I kim mənimsəyir?

- muzdlu işçi
- dövlət
- icarədar
- torpaq sahibi
- dövlət və icarədar

654 Təbii resursların mülkiyyətçiləri differensial renta alırlar, əgər:

- resurs tükənməzdirsə
- müxtəlif ərazilərdə resursun keyfiyyəti müxtəlifdirsə
- bütün sahələrdə resursun keyfiyyəti eynidirsə
- resursun təklifi tam elastikdirsə
- resursun təklifi tam qeyri elastikdirsə

655 Kim əməyi zəruri və izafi əməyə ayırmışdır?

- K.Marks
- A.Smit
- D.Rikardo
- T.Maltus
- C.B.Sey

656 Hansı nəzəriyyəyə görə əməkhaqqının səviyyəsi yalnız əmək məhsuldarlığı deyil, sosial qüvvələrin nisbəti ilə də müəyyən olunur:

- əməkhaqqının sosial nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi
- son hədd məhsuldarlığı nəzəriyyəsi
- əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsi
- izafi dəyər nəzəriyyəsi

657 əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsinin əsası kimin fikrinə əsaslanır?

- M.C.Tuqan - Baranovskinin
- A.Smit
- K.Marksın
- T.Maltusun
- J.M.Keynsin

658 Sahibkar mənfəəti aşağıdakılardan gələn gəliri əks etdirir:

- torpaqdan
- borc kapitalından
- kapital - funksiyadan
- kapital - mülkiyyətdən

muzdlu əməkdən

659 Firma yeni müəssisənin tikilməsi üçün bankdan borc götürmək qərarındadır. İllik faiz dərəcəsi-18%, gözlənilən mənfəət norması -20% . Bu şərtlərdə firma:

- yeni müəssisə tikəcək
- ziyana baxmayaraq firma tikəcək
- bütün suallar düz deyil
- bu informasiyaya əsasən qərar qəbul edə bilməz
- yeni müəssisə tikməyəcək

660 Kim torpağı sərvətin anasıdır adlandırmışdı?

- A. Smit
- C. B. Sey
- D. Rikardo
- K. Marks
- U. Petti

661 Torpağa tələb ayrısı:

- müsbət mailli olur
- sınıq xətt formasında olur
- şaquli düz xətt formasında olur
- üfüqi düz xətt formasında olur
- mənfə mailliyə malik olur

662 Bəzi əmtəələrin istehsal şəraitinin təkrarsızlığı səbəb olur, yaranmasına:

- sadalananların heç biri
- inhisarçı renta
- differensial renta II
- differensial renta I
- mütləq renta

663 Torpaq qiymətinin ümumi meyli:

- azalmağa
- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərindəki fərqlərin artmasına
- sabitləşməyə
- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərinin bərabərləşməsinə
- artmağa

664 Amil gəliri:

- doğru cavab yoxdur
- istehsal amilinin satışından onun sahibinin əldə etdiyi gəlir
- istehsal amilinin tadbiiqindən əldə olunan mənfəətin firma tərəfindən mənimsənilən hissəsi
- istehsal amilinin tadbiiqindən firmanın əldə etdiyi ümumi gəlir
- istehsal amilinin son hədd məhsulunun pul forması

665 Bu səbəbdən təkmil rəqabətli firmanın tələb ayrısı sağa yerdəyişmə edə bilməz:

- ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə
- tamamlayıcı ehtiyatların qiyməti endikdə
- bu ehtiyatla istehsal olunmuş məhsulun qiyməti yüksəldikdə

- əvəzləyici ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə
- bütün göstərilən hallarda yerdəyişmə ola bilər

666 Əmtəənin istehsalı üçün müəyyən miqdarda kapitalın istifadə olunmasının tələb olunduğunu səciyyələndirən əmtəənin hansı xüsusiyyətidir

- kapital tutumu
- əmək tutumu
- kapital qoyuluşu
- ehtiyat tutumu
- kapital verimi

667 İstehsalın mümkünlüyünə və nəticəliliyinə həlledici təsir edən xüsusilə mühüm element və ya obyekt:

- müəssisədir
- texnologiyalardır
- istehsal amilidir
- səmərəlilikdir
- idarəetmədir

668 Nemətlərin istehsalı və xidmətlərin göstərilməsinə yönümlənmiş intellektual və fiziki fəaliyyət:

- sahibkarlıq fəaliyyətidir
- texnologiyadır
- kommersiya fəaliyyətidir
- əməkdir
- kapitaldır

669 Nemətlər və xidmətlər yaratmaq məqsədilə istehsal amillərinin koordinasiyası və kombinasi edilməsi üzrə fəaliyyət:

- sahibkarlıq fəaliyyətidir
- texnologiyadır
- kommersiya fəaliyyətidir
- əməkdir
- kapitaldır

670 Kredit kimi verilən pul şəklində kapital belə adlanır:

- məhsuldar capital
- sənaye kapitalı
- borc kapitalı
- ticarət kapitalı
- maliyyə kapitalı

671 Belə torpaq rentası forması yoxdur:

- sadalanmış renta formalarının hamısı mövcuddur
- inhisar rentası
- mütləq renta
- nisbi renta
- differensial renta

672 Təsərrüfat işləri görmək hüququ əldə etmək üçün istisnasız bütün sahələrə görə ödənilən renta

belə adlanır:

- icarə haqqı
- Mütləq renta
- Differensial renta I
- Differensial renta II
- İnhisar rentası

673 İstehsal amilləri bazarının tərkib hissəsi deyildir:

- dünya bazarı
- əmək bazarı
- kapital bazarı
- torpaq bazarı
- valyuta bazarı

674 İstehsal amillərinə tələbin əsas əlaməti onun törəmə xarakterli olmasıdır. Bu o deməkdir ki, istehsal amillərinə tələb asılıdır:

- əvəzləyici resurslara olan tələbdən
- onların təklifindən
- onların qiymətindən
- bu amillərin köməyi ilə istehsal olunmuş əmtəyə olan tələbdən
- digər amillərə olan tələbdən

675 Sadalananlardan hansı istehsal amilinə aid deyil:

- bütün sadalananlar istehsal amillərinə aiddir
- əmək
- kapital
- əmək məhsuldarlığı
- torpaq

676 İstehsal amillərinin son hədd məhsulu:

- qeyri təkmil rəqabət şəraitində müəyyən etmək mümkün deyil
- bu məhsulun son vahidinin satış qiyməti
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcmnin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcmnin artımına bərabərdir
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsindən əldə edilən ümumi satışdan gəlirin dəyişilməsinə bərabərdir
- təkmil rəqabət şəraitində təyin etmək mümkün deyil

677 əmək üçün iş vaxtı vahidində ödənilən qiymət - bu:

- real əmək haqqı
- normal əməkhaqqı
- nominal əməhhaqqı
- əmək haqqı tarifi
- minimum əməkhaqqı

678 Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- qiymətli kağızlar
- istehsal vasitələri
- tədavül vasitələri
- innovasiyalar

informasiya

679 Qiymətli kağızlar bazarında ticarət obyektibu deyildir:

- çeklər
- səhmlər
- istiqrazlar
- beksellər
- lisenziyalar

680 Bu bazarlardan hansı subyektlər üdrə bazar təsnifatına aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- alıcılar bazarı
- satıcılar bazarı
- vasitəçilər bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı

681 Öz adından və öz hesabı ilə sövdələşmə həyata keçirən şəxs-bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- dilerdir
- maklerdir
- brokerdir
- fyuçersdir

682 Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- idxal bazarı
- topdansatış bazarı
- pərakəndəsətış bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı
- ixrac bazarı

683 Aşağıdakılardan rəqabət dərəcəsinə görə təsnifləşməyə aid olmayan bazarı göstərin:

- inhisarçı rəqabət bazarı
- leqal bazar
- azad bazar
- inhisarçı bazar
- oliqopolya bazarı

684 Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin

- konsaltinq firmaları
- audit şirkətləri
- xammal bircaları
- kommersiya bankları
- istehsal müəssisələri

685 Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada ilk dəfə yaranıb?

- Fransa 1897- ci ildə
- İrlandiya, 1959-cu ildə
- İslandiya 1969-cu ildə
- ABŞ-da 1929-cu ildə

Böyük Britaniyada 1776-cı ildə

686 Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı

687 İqtisadi sistem:

- dövlətin iqtisadiyyatının tənzimləmə sistemi
- təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;
- maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;
- mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;
- texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;

688 İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- gəlirlər necə bölünür
- nə, harda, kimin üçün
- nə, necə, kimin üçün
- nə, nə vaxt, kimin üçün
- işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir

689 İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

690 İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır.

- istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə
- istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə
- iqtisadi ziddiyyətlərlə

691 İstehsal vasitələrinin və istehsal vasitələrini hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məjmuu adlanır.

- əmək vasitələri
- məhsuldar qüvvələr
- istehsal münasibətləri
- iqtisadi sistem
- istehsal üsulu

692 Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- məhsuldar qüvvələr
- texnoloji münasibətlər
- sosial münasibətlər
- istehsal münasibətlər
- istehsal imkanları

693 Mülkiyyət hüququ:

- sadalanan hüquqlardan heç biri
- nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.
- nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.
- nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.
- bütün sadalanan hüquqları

694 Mülkiyyət iqtisadi anlayışı kimi:

- mülkiyyət iqtisadi anlayış deyil
- insanların əşyalara münasibətidir
- əşyanın özüdür
- əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.
- əşyanın icarəyə verilməsi

695 Müasir bazar iqtisadiyyatında mülkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- kooperativ mülkiyyət
- dövlət mülkiyyəti
- səhmdar mülkiyyəti
- xüsusi mülkiyyət
- bələdiyyə mülkiyyəti

696 Mülkiyyət obyektlərinin ictimai mülkiyyətdən xüsusi mülkiyyətə keçməsi prosesi:

- spesifikasiya
- milliləşdirmə
- inventerləşmə
- özəlləşdirmə
- müsadirə

697 Mülkiyyət obyektlərinin xüsusi mülkiyyətdən dövlət mülkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- spesifikasiləşdirmə
- milliləşdirmə
- inventarlaşdırma
- özəlləşdirmə
- müsadirə

698 İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- sadalananlardan heç birinin
- azad bazar iqtisadiyyatının
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- qarışıq iqtisadiyyatın
- keçid iqtisadiyyatının

699 Dövlət mülkiyyəti və dövlət tənzimlənməsi üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır ?

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- azad bazar iqtisadiyyatı
- inzibati- amirlik iqtisadiyyatı

700 Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səciyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- keçid iqtisadiyyatı
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat